

Pużak odmawia zeznań

„Lewe kasy” ślaskich WRN-owców Szczegóły konferencji z Mikołajczykiem

Warszawa (PAP). W trzecim dniu rozprawy przeciwko członkom WRN zeznawał oskarżony Dziegielewski.

Powołując się na zeznania oskarżonego, że WRN posiadało fundusz w wysokości 60 tys. dolarów, prokurator zapytuje, jaki wpływ miała sprawa 60 tys. dolarów na skład personalny pierwszego posiedzenia, o którym oskarżony mówił?

Oskarżony: O funduszach wiedzieli Zaremba, ja, Misierowski, który był płatnikiem, następnie Szturm de Sztrem, który również pełnił funkcje płatnika i Pużak, który był sekretarzem generalnym.

Prokurator: To znaczy, że oni byli „wtajemniczeni”, ale dlaczego utrzymywaliście to w tajemnicy przed organizacją?

Osk.: Uważaliśmy, że im mniej o tym wiedzą, tym lepiej.

Prok.: Czyli łatwiej byłoby między siebie te pieniądze podzielić?

Osk.: Gdyby zachodziła potrzeba, niewątpliwie ta grupa ludzi, w której rozporządzaniu były pieniądze, mogła je podzielić. Kontrola nad sobą nie mieli żadnej.

Sześciu wtajemniczonych

Na jednym z zebrań „6 wtajemniczonych” podzieliło między siebie kasę, zabierając sumy w wysokości ich 12-miesięcznych poborów.

Prokurator: Czy oskarżony przypomina sobie zebranie w styczniu 1946 r. Kto zwołał to zebranie?

Oskarżony: Zaremba.

Prok.: A kto był obecny?

Osk.: Zaremba, Pużak, ja, Białas, Misierowski, Szturm.

Oskarżony zeznał dalej, że na tym zebraniu był niepełnie trzeźwy. Fakt picia wódki za pieniądze partyjne nie wywołał jednak żadnych zarzutów ze strony „wtajemniczonych” i na tym samym zebraniu Dziegielewskiego mianowano „strażnikiem skarbu WRN”.

Na jednym z zebrań tego zespołu uchwalono głosowanie w referendum zgodnie z hasłami, rzuconymi przez PSL.

Dziegielewski przyznaje dalej, że kontaktował się często z Żuławskim i jego grupą, działającą na terenie Krakowa. Grupa ta stworzyła koncepcję przenikania WRN-owców do PPS i obsadzania tam przez nich kierowniczych stanowisk.

W dalszym ciągu zeznań Dziegielewski stwierdza, że również Bień, działający na terenie Śląska, posiadał ulotny skarb.

Prokurator: Ile mniej więcej miał Bień?

Oskarżony: Parę tysięcy dolarów.

Prok.: Czy on sam sobie wypłacał pobory?

Osk.: Zdaje się, że tak.

Prok.: Jak to oceniał zespół centralny, że jeden z waszych działaczy ma własny skarb?

Osk.: Nie uważano za konieczne brać stamtąd pieniędzy.

Oskarżony utrzymuje natomiast, że nie nie wiedział o istnieniu innego jeszcze odrębnego skarbu, znajdującego się u jego siostry. Sumę tę w wysokości 10 tys. dolarów złożył u niej Misierowski. Twierdzi, że dowiedział się dopiero w 1947 r. o tych pieniądzach.

Prok.: Czy, gdyby oskarżony wiedział o istnieniu tych pieniędzy, mógłby z nich korzystać?

Osk.: Niewątpliwie.

Prok.: Czy inni członkowie WRN posiadali również takie „lewe kasy”?

Osk.: O tym nie wiem.

W odpowiedzi na dalsze pytania, oskarżony zeznał, że w rozmowach z Krawczykiem stwierdził, iż widzi analogię pomiędzy stosunkiem WRN do PPS a stosunkiem Mikołajczyka do frontu ludowego.

Odnosnie współoskarżonego Cohna, Dziegielewski oświadcza, że Cohn otrzymał polecenie przeprowadzenia akcji wstępowania WRN-owców do PPS na terenie Warszawy. Cohn współpracował ze Zdanowskim, Sobolewskim i Gałajem. Wszyscy oni weszli do PPS. Oskarżony Dziegielewski utrzymuje, że nie było mu wiadome, iż Gałaj działał jednocześnie w PPS, WRN i WIN.

Prokurator: Kto w zespole centralnym postawił wniosek o stworzenie komórek organizacyjnych?

Oskarżony: Szturm de Sztrem.

Prokurator prosi Sąd, by pozwolił zadać pytanie osk. Szturmowi.

Prok.: Oskarżony Szturm de Sztrem, kto był wnioskodawcą przejścia na organizacyjne formy?

Osk. Szturm de Sztrem: Nie pamiętam.

Prok.: Czy metodą waszej pracy była penetracja i inspiracja w PPS?

Osk.: W pewnej mierze tak.

Prok.: Czy była to dywersja w ruchu robotniczym?

Osk.: Dziś mogę powiedzieć, że tak.

Zeznał osk. Cohn

Z kolei Sąd przystąpił do przesłuchania osk. Cohna.

Zapytany, czy przyznaje się do winy, Cohn odpowiada, że „przyznaje się ogólnie do wymienionych

w akcie oskarżenia czynów” i składa następnie wyjaśnienia.

Oskarżony twierdzi, iż w 1945 r. uważał, że sytuacja w kraju nie wymaga już drogi rewolucyjnej w realizowaniu socjalizmu. „Stałem przy sztandarze socjalizmu, nazwijmy go, demokratycznego, czy reformistycznego” — mówi Cohn.

Oskarżony przyznaje, że brał udział w tworzeniu ośrodka młodzieżowego WRN, współdziałał z Żuławskim w tworzeniu PPSD, brał udział w przechodzeniu WRN do PPS oraz przyznaje się do udziału w zespole peryferyjnym WRN.

(Ciąg dalszy na str. 2)

Przed Rejonowym Sądem Wojskowym w Warszawie rozpoczęła się rozprawa przeciwko sześciu członkom kierownictwa nielegalnej organizacji WRN, oskarżonych o usiłowanie dokonania przemocy zmiany ludowo-demokratycznego ustroju Polski. Na zdjęciu w pierwszym rzędzie obrońcy, w drugim i trzecim: oskarżeni Pużak i Krawczyk, za nimi Misierowski i Cohn.

Fot. SAP

Wiceminister Szyr przemawia na Kongresie

Górnicy obradują Osiągnięcia i braki CZZG

Sosnowiec. W drugim dniu ogólnopolskiego Kongresu Górniczego w Sosnowcu wziął udział wicemin. przemysłu i handlu, Szyr. Minister Hilary Minc, który nie mógł przybyć na Zjazd z powodu zajęć państwowych, nadesłał depezę, życząc Zjazdowi pomyślnych wyników obrad nad zwiększeniem produkcji węgla i wydajności oraz nad polepszeniem warunków pracy górnika, jak również życząc sukcesów w walce ze zwicnięciami biurokratycznymi w administracji gospodarczej i aparacie związków zawodowych.

Na wstępie obrad, którym przewodniczył ob. Żurawski, zabrał głos przedstawiciel walczącej Grecji, Georgiu Vasos, witany ową-

robotniczej w marszu do socjalizmu a między armią demokratyczną Grecji, która jest awangardą narodu greckiego w walce o wyzwolenie kraju i demokrację lu-

Delegaci radzieccy biorący udział w Zjeździe CZZG

Fot. Cz. Datka

dową. Georgiu Vasos napiętnował następnie terror stosowany przez faszystowski rząd grecki, któremu reakcja międzynarodowa udziela pomocy. Przedstawiciel Grecji wyraził nadzieję, że Kongres złoży ostry protest przeciwko ohydnyemu prześladowaniu i skazywaniu na śmierć najlepszych synów Grecji. Sala trzęsła się długo od okrzyków na cześć demokratycznej armii greckiej i jej wodza, gen. Markosa.

Z kolei odczytane zostały tłumaczenia przemówień przedstawicieli zagranicznych związków górniczych, wygłoszone w pierwszym dniu Kongresu.

Solidarność z górnikami francuskimi

Zjazd uchwalił następnie wyłączenie listu do górników francuskich z braterskim pozdrowieniem, wyrazami podziwu i uznania dla ich nieustępliwej walki oraz życzeniami zwycięstwa.

(Ciąg dalszy na str. 2)

Ewakuacja Amerykanów z Chin

omawiana na konferencji z Mac Arthurem
Bunty głodowe w Szanghaju

Paryż (PAP). Z Tokio donosi agencja France Presse, że naczelny dowódca amerykańskich sił zbrojnych w Japonii — gen. Mac Arthur i pulk. Campbell, szef sztabu tzw. „grupy doradczej armii amerykańskiej w Nankinie”, którzy przybyli do Tokio, omawiają obecnie plany ewakuacji Amerykanów z Chin.

Ewakuacja ma objąć wszystkich obywateli amerykańskich z wyjątkiem niektórych kategorii osób cywilnych jak np. misjonarzy. Marynarka i lotnictwo USA udziela swej pomocy.

Nowy Jork. (PAP) W związku z głodem, panującym w Szangha-

ju oraz katastrofalną drożyzną wybuchły w tym mieście rozruchy, podczas których głódna ludność atakowała składy z ryżem.

Przeciwko ludności zostały skierowane silne oddziały policji, które w brutalny sposób atakowały bezbronne tłumy.

Hong Kong (API). Wychodzący w Szanghaju dziennik amerykański, „Stanghai Evening Post” do-

nosi, iż rząd Czang-Kai-Szeka doszedł do porozumienia z władzami amerykańskimi w sprawie proklamowania miasta Szanghaj „strefą międzynarodową pod kontrolą zagraniczną”.

Nowy Jork. W Szanghaju ogłoszono wyniki przeprowadzonego ostatnio spisu ludności, stwierdzające że Szanghaj liczy obecnie przeszło 6 milionów mieszkańców.

Rozbudowa społecznej pomocy prawnej

Podstawy reformy adwokatury

WARSZAWA. (SAP) Sprawa reformy ustroju adwokatury była przedmiotem obrad zebrania adwokatów okręgu warszawskiego.

Istotę zagadnienia ujął wiceminister sprawiedliwości Rek w słowach następujących:

„Adwokatura stoi przed koniecznością wykorzystania swoich złych tradycji, stoi przed koniecznością włączenia się do świata pracy do walki o socjalizm i musi też jak najszybciej oczyścić swe szeregi.”

Dzikan Okręgowej Warszawskiej Rady Adwokackiej Władysław J. Temorowicz podkreślił rolę i zadania adwokatury. Adwokaci sami są ludźmi pracy. Wyrok niewinniający nie może być zasługą sztuki adwokackiego, lecz wynikiem braku winy po stronie oskarżonego. Czas, aby adwokat przestał być sługą klienta, a stał się — sługą społeczeństwa.

Przedstawiony przez mówcę projekt reformy adwokatury przewiduje przymus należenia adwokatów do Biura Społecznej Pomocy Prawnej. Aby usunąć padający na cześć

adwokatury cień groszorbstwa, wszelkie rozrachunki między adwokatem a klientem będą następowały tylko przez biuro w odstępkach miesięcznych. Nawet pierwszy kontakt klienta z adwokatem następowałby tą drogą.

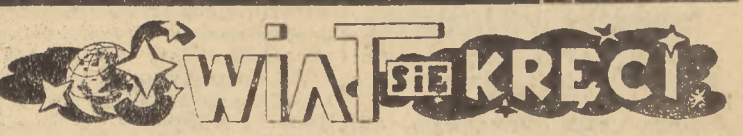
Projekt Naczelnej Rady Adwokackiej idzie również w kierunku podniesienia odpowiedzialności dyscyplinarnej adwokatów.

W dyskusji adw. Stopnicki podkreślił, iż nastąpi wreszcie koniec z indywidualnym krakiem adwokata „przez włączenie go do świata pracy”.

Po nieudanej próbie Piccarda

Bruksela (PAP). Kula głębinowa, na której prof. Piccard ze swym asystentem mieli spuścić się na 4 km w głąb oceanu, została na razie złożona na przechowanie w Dakarze. Uczni wracają samolotem do Brukseli.

Jak wiadomo, próby z kulą głębinową wypadły niepomyślnie.

● NA GIEŁDZIE AUTOGRAFÓW w Paryżu notuje się również zwyżki i zniżki tak jak na każdej innej giełdzie świata. Przed kilkoma dniami „Wyszyński” równał się „Bevinowi”.

Stosunkowo nisko stoi kurs „Trygve Lie”. Za jednego „Marshalla” można otrzymać trzy autografa generalnego sekretarza ONZ. Pochodzi to stąd, że Trygve Lie jest daleko łatwiej dostępny dla łowców autografów od ministra spraw zagranicznych.

Nie znaczy to jednak, że „Marshall” stoi tak wysoko. Amerykański sekretarz stanu jest o wiele bardziej rozstrutny od swego kolegi sowieckiego. Toteż nic dziwnego, że w pobliżu pałacu Chailot można spotkać małych chłopców, którzy gotowi są natychmiast wymienić dwóch „Marshallów” za jednego „Wyszyńskiego”.

● PARLAMENT WESTFALII — przyjął ustawę o przyłączeniu do Westfalii okręgu Lippe. O ostatecznej przyszłości tego kraju ma zdecydować w 1952 r. plebiscyt. W związku jednak z oficjalnym przyjęciem administracji okręgu Lippe parlament wyłonił komisję, która ma zbadać, czy wypłata rent rodzinie księżęcej w Lippe jest jeszcze konieczna.

W czasie obrad do sali parlamentu przedostała się grupa inwalidów wojennych, którzy po wielu bezskutecznych próbach przyszli bezpośrednio przedstawić swe żądanie w sprawie rent i pracy.

I tej sprawie dotyczącej wypłaty rent również nie załatwiono...

● Z RYNKU BRYTYJSKIEGO zniknęła nagłe olbrzymia ilość wyposażenia wojennego, głównie karabinów maszynowych. Wtajemniczeni twierdzą, że broń została sprzedana do Palestyny.

Przed wszystkim interes...

● „MORALNE UZBROJENIE” — to nazwa pseudoreligijnego profaszystowskiego ruchu amerykańskiego. Jego twórca, dr Frank Buchman, oświadczył niedawno publicznie:

„Dziękujemy Bogu za to, że dał nam takiego człowieka jak Adolf Hitler”, a ponadto zalecał swym przyjacielom, aby uważali Heinricha Himmlera jako „naprawdę wielkiego człowieka”.

Obecnie Buchman, jako samozwańczy „apostoł pokoju” objeżdża wraz z grupą swych zwolenników zachodnie Niemcy.

I takiego neohitlerowca nie ma kto w Bizonii rozbroić?

— Jak pan widzi, przygotowujemy się do pierwszego w Polsce Kongresu Satyryków! — Gwidon Miklaszewski

Górnicy obradują

(Dokończenie ze strony 1)

Wśród spontanicznych oklasków uchwalono również wysłanie listu do Związku Górników Polskich we Francji, w którym uczestnicy Zjazdu solidaryzują się ze stanowiskiem robotników polskich i wyrażają gorący protest i oburzenie przeciwko prześladowaniom i terrorowi stosowanemu przez reakcyjny rząd francuski. Podkreślając swą solidarność z prześladowanymi, uczestnicy Zjazdu stwierdzają w liście, że polscy górnicy, wydalenici z Francji, znajdują w Ojczyźnie pomoc, pracę i godziwe warunki bytu. W trzecim liście do ministra spraw zagranicznych, Modzelewskiego, Zjazd popiera stanowisko Rządu Polskiego w sprawie prześladowań robotników polskich we Francji.

Imieniem Komitetu Centralnego Związków Zawodowych zabrał głos przewodniczący KC Witaszewski, który w wyczerpującej referacie przedstawił poszczególne fazy walki klasy pracującej świata o zjednoczenie i pokój. Referent szczerze rozkrył następne dobitnie perfidne metody rozbijania jedności Związków Zawodowych przez faszystowsko-imperialistyczne rządy krajów anglosaskich i ich satelitów.

Na trybunie stał następnie wicemin. Szyr, wygłaszając obszernie przemówienie o sytuacji ekonomicznej kraju, w którym omówił wyczerpująco wielkie osiągnięcia na polu gospodarczym, analizując uciążliwe wszelkie niedociągnięcia i braki. Wicemin. Szyr przedstawił nowe zadania, jakie mają do

spełnienia nie tylko górnicy, ale i cała klasa pracująca w Polsce. (Przemówienie min. Szyra podamy obszernie w jutrzejszym numerze naszego pisma).

W dalszym ciągu obrad złożył sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego Centralnego Związku Zawodowego Górników poseł Nieszporek.

Krytyka pracy Związku

Przeprowadzając analizę osiągnięć Związku na przestrzeni minionych trzech lat, poseł Nieszporek stwierdził, że CZZG poszczycić się może wspaniałymi wynikami pracy, w której jednak nie zdołano uniknąć błędów natury organizacyjnej i społecznej.

Do błędów tych zaliczyć należy oderwanie się niektórych działaczy związkowych od bezpośredniego kontaktu z masami oraz brak zrozumienia dla zagadnień dyscypliny w masach członkowskich. Związek nie zawsze wykazywał również dostateczną troskę o usuwanie niedomagań i trudności lokalnych, z jakimi musieli się borykać robotnicy.

Na odcinku pracy kulturalno-oświatowej istnieje jeszcze również wiele zaniedbań. Poważnym niedopatrzaniem było przede wszystkim niewystarczające popularyzowanie wśród członków osiągnięć Związku Radzieckiego oraz jego roli w walce o demokrację i pokój światowy, jak również nie

dość energiczne przeciwstawianie się antyradzieckiej propagandzie.

Związek zbyt mało zajmował się z początku organizacją współzawodnictwa pracy i jego popularyzacją, nie przeprowadzając wystarczającej mobilizacji mas górniczych. Poseł Nieszporek podkreślił, że na nowym etapie pracy jaki rozpoczął się po Kongresie, wszystkie te braki i niedociągnięcia muszą być usunięte, aby podjąć ważnym zadaniem szerokich mas górniczych całej klasy pracującej na drodze do socjalizmu.

Apel do górników angielskich

Po sprawozdaniach sekretarza i skarbnika Zarządu Głównego uchwalono apel do górników angielskich.

Górnicy polscy zwracają się do górników Anglii, Szkocji i Walii z serdecznymi pozdrowieniami, wzywając ich by wspólnymi siłami strzegli i bronili jedności Światowej Federacji Związków Zawodowych, jako międzynarodowej reprezentacji całej klasy robotniczej, skupiającej dziesiątki milionów ludzi pracy na całym świecie. Jako potężny oręż w walce o poprawę bytu materialnego, wolność i postęp jest ona celem ataków wszystkich wrogów klasy robotniczej i wrogów pokoju światowego.

„Jesteśmy nągle przekonani — stwierdzają w apelu zgromadzeni na zjeździe polscy górnicy — że wy, górnicy Anglii, Szkocji i Walii, wierni swym wielkim tra-

dycjom walki o pokój, wierni tradycjom Komitetów Akcji z roku 1920, wraz z nami górnika polskimi i całą międzynarodową klasą robotniczą uczynicie wszystko, by bronić jedności Światowej Federacji Związków Zawodowych”.

Po uchwaleniu apelu, przystąpiono do dyskusji nad referatami i sprawozdaniami, która kontynuowana będzie w dniu dzisiejszym.

Drugi dzień Kongresu zakończył się pięknymi popisami górniczych zespołów świetlicowych na scenie Centralnego Ośrodka Kulturalno-Oświatowego. (kb)

»Rząd ZSRR otacza opieką swych obywateli« Dziekan Canterbury przemawia w Kanadzie

Ottawa (obsł. wł.). W przemówieniu wygłoszonym wobec 1.500 osób w Ottawie, dziekan Canterbury, Hewlett Johnson, oświadczył, że żaden naród nie pragnie więcej pokoju niż Związek Radziecki. Zebranie odbyło się pod hasłem pokoju międzynarodowego.

Obecna publiczność bardzo przychylnie ustosunkowała się i kilkakrotnie przerywała oklaskami przemówienie.

Dziekan wygłosił już cztery odczyty w czasie swego tournée w Kanadzie. W najbliższym czasie uda się on do Stanów Zjednoczonych.

Mówca potępił stronnictwo prasy amerykańskiej ukrywającej prawdę o Związku Radzieckim przed opinią publiczną. Hewlett Johnson czyni państwa zachodnie odpowiedzialnymi za obecną naprężoną sytuację międzynarodową, wyraził natomiast uznanie dla systemu radzieckiego, w którym każdy obywatel ma pewne obowiązki do spełnienia, ale otoczony jest należytą opieką.

Sztokholm. W poniedziałek zastępowali magazynierzy i urzędnicy biurowi szwedzkiego monopolu tytoniowego, domagając się podwyżki płac.

Masy pracujące całego świata święciły rocznicę Rewolucji Listopadowej

Moskwa. (PAP) Jak donosi Tass, masy pracujące całego świata święciły 7 listopada XXXI rocznicę Rewolucji Listopadowej. W stolicach odbyły się wiece oraz uroczyste akademie, na których manifestowano serdeczną przyjaźń dla potężnego państwa socjalistycznego.

LONDYN

W Londynie w Central Hall, pałacu Westminstera odbył się wielki wiec, zorganizowany przez Towarzystwo Przyjaźni Anglo-Radzieckiej. Zebrane tłumy wysłuchały przemówienia przedstawicieli związków zawodowych Adama, generalnego sekretarza komunistycznej partii Anglii — Harry Pollita, deputowanych — Pritta i Pleatsa-Millsa.

BRUKSELA

W Brukseli i innych miastach Belgii Towarzystwo Przyjaźni Belgijsko-Radzieckiej zorganizowało wystawę — „31 lat istnienia Związku Radzieckiego”.

OSŁO

W Oslo, z inicjatywy Towarzystwa Przyjaźni Norwesko-Radzieckiej, odbyła się uroczysta akademia, na której odczytana została gratulacyjna depesza dla narodu radzieckiego od norweskich organizacji zawodowych.

W Helsinkach na uroczystej akademii wystąpiła deputowana Kuusinen. Towarzystwo Przyjaźni Fińsko-Radzieckiej urządziło przyjęcie dla mas pracujących, na którym obecni byli również przedstawiciele świata politycznego i kulturalnego.

W HOLANDII

W Hadze, Amsterdamie, Rotterdamie i innych miastach Holandii odbyły się wielotysięczne wiece

pracy.

Moskwa. (PAP) Ze wszystkich stron świata nadal nadchodzą depesze gratulacyjne do Moskwy z okazji 31 rocznicy Wielkiej Rewolucji Socjalistycznej. M. in. depesze nadawali: Arpad Szakasits — prezydent Węgier, premier włoski de Gasperi, premier tymczasowego rządu Izraela — Ben Gurion, premier Ludowej Republiki Mongolskiej, marsz. Czoibalsan, król Egiptu Faruk, premier Rumunii Gheorghe, premier Węgier Dinnyes i premier Albanii — gen. Hođa.

Cementownie opolskie podejmują apel kopalni „Zabrze-Wschód“

GROSZOWICE. (wł) Rzucone przez załogę kopalni „Zabrze-Wschód“ wezwanie znalazło odpowiedź wśród pracowników przemysłu cementowego żywy oddźwięk. Pierwszą odpowiedziała z ośrodka opolskiego znana z ofiarnej

cy załoga cementowni „Groszowice”. Na ogólnym zebraniu w fabryce uchwalono następującą rezolucję:

Zgromadzeni na wiecu członkowie załogi cementowni „Groszowice” z radością stwierdzamy fakt przedterminowego wykonania rocznego planu produkcyjnego, wyznaczonego naszej fabryce. Dla uczczenia zbliżającego się wielkopomnego dnia zjednoczenia klasy robotniczej postanawiamy wyprodukować do końca bieżącego roku 35 tysięcy ton cementu ponad tegoroczny plan.

Równocześnie wzywamy wszystkich bratnie załogi pozostałych fabryk cementowni w Polsce do przedterminowego wykonania rocznego planu produkcyjnego i zjednoczenia uczczenia dnia zjednoczenia dwóch bratnich partii robotniczych przez wyprodukowanie jak największej ilości cementu przewidzianą planem. Rezolucja powyższa uchwalona została entuzjastycznie.

Odzew młodzieży hutniczej

Katowice. (wk) Na apel kopalni „Zabrze-Wschód” odpowiedziała również młodzież ZMP, która bierze czynny udział w współzawodnictwie. Młodzież ZMP huty „Złoty” w Łagiewnikach uchwalając rezolucję, zobowiązując się do wykonania rocznego planu przed zjednoczeniem partii robotniczych.

Załoga płatego pieca martenowskiego huty „Florian” w Świętochłowicach, składająca się całkowicie z ZMP-owców zobowiązała się wyprodukować w listopadzie 4,5 tys. ton stali tj. o 600 ton więcej od miesięcznej przedwojennej normy produkcji stali.

Młodzież ZMP, pracująca w hucie „Laura” w Siemianowicach, uchwalając rezolucję, w której zobowiązuje się do pomocy załogom w wykonaniu podjętego planu produkcyjnego przed Kongresem Zjednoczenia Partii i postanowiła utworzyć młodzieżowe brygady produkcyjne.

Strajk powszechny proklamowano we Frankfurcie

Berlin (PAP). W środę dnia 10 bm. odbędzie się we Frankfurcie nowe spotkanie przedstawicieli związków zawodowych Bizonii, celem ustalenia daty proklamowania strajku powszechnego w strefach anglosaskich. Decyzję w sprawie odbycia strajku poparli również związek zawodowy kolejarzy.

Decyzja w sprawie ogłoszenia 24-godzinnego strajku ostrzegawczego na znak protestu przeciwko ciężkiej sytuacji materialnej ro-

botników Bizonii, zapadła, jak wiadomo na niedawnym kongresie niemieckich związków zawodowych w strefach anglosaskich.

Berlin (PAP). Kierownictwo związków zawodowych we Frankfurcie wydało okólnik, proklamujący strajk powszechny na najbliższy piątek, 12 listopada. Strajk ten, który ma trwać jeden dzień, będzie protestem przeciwko drożyznie. Obecnie on raw-

„Lewe kasy“ śląskich WRN-owców

(Dokończenie ze str. 1)

Do PPS oskarżony Cohn wszedł w ramach „akcji Żuławskiej” na początku 1946 r.

W związku z pytaniami dotyczącymi struktury organizacyjnej młodzieży WRN, prokurator pokazuje oskarżonemu znajdujący się w aktach sprawy okólnik Centralnego Wydziału Młodzieży WRN. Okólnik ten mówi o istnieniu dwóch typów organizacji: organizacja młodzieży WRN o charakterze ogólnym oraz tzw. „organizacja ścisła”.

„Ścisła organizacja” młodzieżowa

Według słów okólnika „organizacja ścisła”, działająca w myśl określonego planu i ustalonych dyktand, złożona była z „pionierów”, których zadaniem jest „dzierżyć ster myśli politycznej” wśród ogółu młodzieży.

Następne pytania prokuratora dotyczą infiltracji WRN-owców do szeregu PPS. Oskarżony przyznaje, że od członków WRN, którzy weszli w szeregi PPS otrzymywał informacje o przebiegu akcji przechodzenia do PPS. Informacjami dzielił się z Dziegielewskim, prowadzącym sprawy organizacyjne WRN.

Strajk ostrzegawczy francuskich linii lotniczych

Paryż. (API) Cały personel francuskiej linii lotniczej „Air France” rozpoczął wczoraj wieczorem strajk ostrzegawczy. Ani jeden samolot nie wystartował z lotnisk Francji.

Również personel linii lotniczych w Algierze postanowił przystąpić do strajku.

Strajk ten jest ostrzeżeniem pod adresem pracodawców w związku z projektem nowej umowy o płace.

Rozłam partii socjal-demokratycznej w Berlinie

Berlin. (API) Liczni socjaliści demokracji potępiając politykę zarządu partii kierowanego przez Franza Neumana, utworzyli niezależną partię socjal-demokratyczną (USPD).

Nowa organizacja w programie swym głosi walkę przeciwko podziałowi Niemiec, przeciwko stanowisku zajętemu przez partię Schumachera w przedmiocie socjalizacji, przeciwko planowi Marshalla oraz przeciwko polityce partii socjal-demokratycznej w sprawie berlińskiej.

Stwierdzić należy, iż w chwili obecnej wszystkie trzy partie (SPD, CDU i partia liberalna), które posiadają większość w do-

Informacje te otrzymywał od Galaja i innych.

Prok.: Czy istniał pewien nadzór ze strony władz WRN nad akcją wstępowania WRN-owców do szeregu PPS?

Osk.: Sądzę, że tak.

Prok.: Jak relacjonowano wpływ WRN w Warszawie Śródmieściu?

Osk.: Początkowo sądzono, że wpływ są dość znaczne, jednakże po walnym zebraniu dzielnicowym wpływ ten szacowano jako mniejsze.

Ogólne wpływy WRN na organizację warszawską PPS, oceniam na od 20 do 30%.

Prok.: Czy oskarżony znał skład Centralnego Zespołu WRN?

Osk.: Wiedziałem, że do Centralnego Zespołu m. in. należy Pużak, Szturm de Sztrem, Dziegielewski.

Konferencje z Mikołajczykiem

Następne pytania prokuratora dotyczą działalności WRN w okresie przedwyborczym.

Prok.: Kto z ramienia WRN brał udział w konferencji z Mikołajczykiem?

Osk.: Zdanowski i ja. Ze strony PSL był Mikołajczyk i Wójcik.

Oskarżony dalej wyjaśnia, że w toku konferencji z Mikołajczykiem, która odbyła się w gmachu PSL w Warszawie, nie zapadła jeszcze ostateczna decyzja w sprawie wystawienia wspólnej listy wyborczej WRN i PSL. Sprawa ta miała być bowiem wniesiona na najbliższe posiedzenie Naczelnego Komitetu Wykonawczego PSL.

Następne zebrania działaczy WRN w sprawie wyborów odbywały się w mieszkaniu Żuławskiego i brał w nich udział Żuławski, Zdanowski i Dziegielewski.

Na zakończenie swych zeznań osk. Cohn wyjaśnia, że w ramach swych pracy w WRN otrzymał łącznie ok. kilkuset dolarów.

Organ finansjery amerykańskiej „Wall Street Journal” donosi, że dokumenty, dotyczące tych nieraz bezcentnych patentów niemieckich zapakowane w 2500 pudeł i umieszczone w jednym z nowojorskich składów, zostały w ostatniej chwili uchronione od zniszczenia, jako „bezużyteczne papiery” przez komendanta amerykańskiego transportu lotniczego. Potrzebowano aż 9 wagonów kolejowych, aby przewieźć te dokumenty w bezpieczne miejsce.

Niemieckie patenty, przejęte przez Amerykanów w zachodnich Niemczech, warte są ponad 5 miliardów dolarów. Tysiące również cennych patentów zostały przejęte przez władze brytyjskie.

Jak ułatwić dziecku naukę w domu?

„Moda i Życie Praktyczne” nr 32 (wł. 130)

Z kolei przed sądem staje osk. Kazimierz Pużak.

Na pytanie przewodniczącego — „czy oskarżony przyznaje się do winy” — osk. Pużak udzielił odmownej odpowiedzi, a następnie mimo kilkakrotnych wezwań przewodniczącego uchylił się od składania zeznań.

W związku z powyższym zachowaniem się oskarżonego prokurator wnosi o uznanie za ujawnione dokumentów z archiwum WRN, a pochodzących od osk. Pużaka, podpisanych jego pseudonimami: „Styczeń”, „Styczeński”, „Czwartek” itd., zawartych w dowodach rzeczowych sprawy.

Prokurator cytuje następnie fragmenty, zachowanego w archiwum WRN, listu Pużaka, w którym osk. Pużak występuje przeciwko likwidacji korpusu Andersa pisząc: „Liczmy się z tym, że Anglia, aby mieć spokój ze sprawą Polski może łatwo poświęcić korpus”. W liście Pużak wysuwa dalej konieczność rozszerzenia działalności WRN na granicę oraz wypowiada się za potrzebą „celowych dotacji pieniężnych”.

Z odczytanego następnie przez prokuratora fragmentu innego listu Pużaka wynika, że osk. Pużak był zwolennikiem „szepetanej” propagandy, jako środka walki politycznej.

Na tym sąd przerwał rozprawę do dnia następnego.

Patenty miliardowej wartości wywieźli Amerykanie z Niemiec i sprzedają za bezcen wielkim koncernom

Nowy Jork. (Telepress) Amerykanie zdobyli w zachodnich Niemczech tak wielką ilość niemieckich patentów, że amerykańskie biuro techniczne, pomimo swego olbrzymiego personelu zarówno w Bizonii, jak i w Stanach Zjednoczonych, nie było w stanie ich posortować i odpowiednio zarejestrować.

Organ finansjery amerykańskiej „Wall Street Journal” donosi, że dokumenty, dotyczące tych nieraz bezcentnych patentów niemieckich zapakowane w 2500 pudeł i umieszczone w jednym z nowojorskich składów, zostały w ostatniej chwili uchronione od zniszczenia, jako „bezużyteczne papiery” przez komendanta amerykańskiego transportu lotniczego. Potrzebowano aż 9 wagonów kolejowych, aby przewieźć te dokumenty w bezpieczne miejsce.

Niemieckie patenty, przejęte przez Amerykanów w zachodnich Niemczech, warte są ponad 5 miliardów dolarów. Tysiące również cennych patentów zostały przejęte przez władze brytyjskie.

W miejscowości Hoechst, koło Frankfurtu, setki uczonych i techników niemieckich robi filmowe zdjęcia cenniejszych patentów. Miesięcznie około 30.000 metrów taśmy filmowej przesyłane jest do Stanów Zjednoczonych. Biuro techniczne i biuro obsługi informacyjnej w USA oceniają ten materiał i przygotowują go do sprzedaży amerykańskim filmom.

Dotychczas przesłano już do St. Zjednoczonych 5 milionów metrów taśmy filmowej ze zdjęciami patentów niemieckich, lecz jedynie 1 milion metrów taśmy został przedstawiony.

Biuro techniczne, które otrzymuje codziennie około 30.000 podań o różnych firm amerykańskich, ubiegających się o kupno tych patentów, sprzedaje wielkim monopolom wspomniane dokumenty, przedstawiając nieprawdę o wartości wielu tysięcy dolarów za śmieśnięte małe sumy od 6 do 17 dolarów. Wyżej wspomniane biuro otrzymuje zgłoszenia od wielu firm amerykańskich. Podania, złożone przez wiel-

kie koncerny mają oczywiście pierwszeństwo.

Jest rzeczą wiadomą, że patenty niemieckie przejęte przez władze brytyjskie sprzedawane są w podobny sposób przez Biuro Rejestracji Patentów Niemieckich w Londynie, które pobiera za te patenty opłaty w wysokości 2 szylingów 6 pensów.

Decyzja w sprawie ogłoszenia 24-godzinnego strajku ostrzegawczego na znak protestu przeciwko ciężkiej sytuacji materialnej ro-

Nie pomoga zastrzyki dolarowe

Czy Czang-Kai-Szek rządzi w Chinach?

Według doniesień z Chin, kontrola Czang-Kai-Szeka nad nacjonalistami zaczyna się zmniejszać i znawcy tamtejszego terenu przewidują, że przedsięwzięcie przez niego reformy „liberalnej” i wysunięcie na ważne pozycje rządowe kompromisowych kandydatów, różne zmiany w łonie gabinetu i w szeregach armii, oraz „czystka” w szeregach Kuomintangu — to wszystko nie zdola utrzymać obecnego reżimu w Chinach przy władzy, gdyż „reformy” te przychodzą za późno. Panuje ogólne przekonanie, że w Chinach nacjonalistycznych zachodzi proces rozpadu tej części krajów, której jednoś reprezentował do niedawna jeszcze Czang-Kai-Szek.

Coraz trudniej przychodzi Czang-Kai-Szekowi utrzymanie spójności i jednoci Kuomintangu. Siłę „führera” chińskiego osłabia zwłascza ambicja i samodzielną politykę gubernatorów wojskowych odległych prowincji chińskich. Wielkie obszary kraju, rządzone przez tych samowładców, wymykają się stopniowo spod kontroli rządu centralnego w Nankinie. W rezultacie takiej sytuacji, Czang-Kai-Szek musi pertraktować nie tylko z

politykami w łonie rządu i z generałami swojej armii, lecz i z samodzielnymi wielu prowincji, którzy stosują tam swoje, odmienne zasady rządzenia. Antagonizm między Czang-Kai-Szekiem i generałami z odległych prowincji nie datuje się od dziś, jednak zupełne niepowodzenie zarówno w dziedzinie prowadzenia wojny, jak i polityce gospodarczej Nankinu zastrzyżyło te stosunki i doprowadziło do stanu nieoficjalnej wojny.

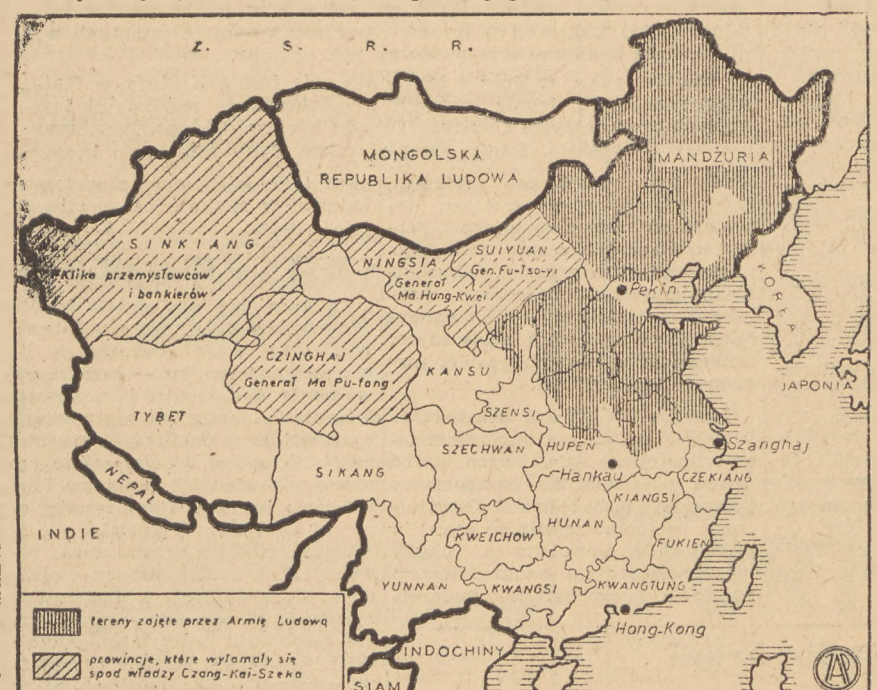
Czym jest Kuomintang?

Należy bowiem pamiętać, że rewolty przeciwko władzy Czanga na peryferiach Chin mają swój odpowiednik w łonie Kuomintangu i częstokroć znajdują tam poparcie. Kuomintang nie jest bowiem jednorodną partią polityczną. Partia ta składa się z szeregu grup, reprezentujących różne interesy. Głównymi są: grupa zawodowych polityków kontrolujących maszynę partyjną, grupa wysokich urzędników rza-

dowych, grupa wielkich przemysłowców i finansistów, oraz klika wojskowych, złożonych z wy-

chowanków akademii wojskowej Wampoa. Grupy te są w rozmaity sposób popierane przez gubernatorów prowincji, posłusznymi i nieposłusznymi Nankinowi, wielki kapitał chiński i starych generałów. Jednak żadna z tych grup nie ma za sobą poparcia mas chińskich i w tym braku współpracy ludności z obecnym reżimem należy dopatrywać się przyczyn klęski nacjonalistów chińskich i powstawania tendencji separatystycznych w obozie Czang-Kai-Szeka.

Zmierzając popularności Czang-Kai-Szeka w Chinach uwiadcza się w ogólnej apatii wobec wojny. Na tym tle działalność ambitnych generałów staje się o wiele łatwiejsza i we wszystkich wypadkach wyzyskują oni niezadowolone Chińczyków. W rezultacie — niezależnie od zwycięstw armii ludowej — zasięg władzy Czang-Kai-Szeka zmniejsza się w niebezpiecznym dla obecnego reżimu tempie. Znaczący spraw chińskich utrzymują, że bolączek chińskich nie ulecą nawet zastrzyki dolarowe.

Sytuacja Czang-Kai-Szeka pogarsza się z dnia na dzień, o czym świadczy powyższa mapa sytuacyjna Chin.

Wpływy gubernatorów

Od 20 lat Czang-Kai-Szek używa przy pomocy siły likwidować wpływy gubernatorów. Autorytet jego, który po rewolucji nacjonalistycznej w Chinach nie był mały, stopniowo zanikał i w ciągu ostatnich lat wojny domowej władza Nankinu stała się właściwie nominalną. Czang-Kai-Szek zmuszony jest do coraz większych ustępstw na rzecz miejscowych gubernatorów i dowódców wojskowych. Obszary północnego zachodu Chin, nieokupowane przez wojska ludowe, stanowią w rzeczywistości niezależne państwa, rządzone przez dwóch generałów, Ma Hung-Kwei w prowincji Ningxia i Ma Pu-Tang w prowincji Czinghai, przy czym pierwszy dysponuje względnie dobrze wyćwiczoną „prywatną” armią 70.000 żołnierzy. Zaden z tych generałów nie bierze czynnego udziału w wojnie przeciwko rządowi ludowemu, mimo że walki toczą się w bliskości ich siedzib. W Nankinie utrzymują, że generałowie ci zawiązali pewnego rodzaju „układ o nieagresji” z wojskami ludowymi.

Na północy dwóch innych generałów ustanowiło niezależny od Nankinu reżim. Dużą zwłascza samodzielność wykazuje generał Jen Hsi-Szan, który ustanowił w prowincji Szansi dyktaturę popartą przez armię. Dalej, na północy, generał Fu-Tso-li kontroluje prowincje Szahar i Suijan, przeprowadzając tam własną wersję polityki gospodarczej, bez oglądania się na Nankin.

Urzednicy odmawiają posłuszeństwa

Na zachodzie, a szczególnie w ważnej prowincji Sinkiang, miejscowi generałowie utwierdzają stopniowo swoją władzę, jakkolwiek nie uzyskali jeszcze autorytetu, jakim dysponują inni gubernatorzy. Również i w innych prowincjach kontrola Czang-Kai-Szeka słabnie i miejscowi urzędnicy odmawiają posłuchu zarządzeniom, zwłascza jeśli chodzi o zarządzenia podatkowe i mobilizacyjne.

Rząd w Nankinie nie ma środ-

Na Iberyjskim Półwyspie Niebezpieczne ognisko faszyzmu

W grudniu 1946 roku Organizacja Narodów Zjednoczonych przyjęła rezolucję potępiającą hiszpański reżim generała Franco i polecającą wszystkim państwom, wchodzącym w skład ONZ odwołanie się do Rady Bezpieczeństwa. Nie zostało jednak wywołane posiedzenie Rady, a reżim nie będzie zamieniony na rząd pochodzący z wyborów narodu.

Niestety. Powyższa decyzja ONZ pozostaje tylko na papierze i przez cały szereg państw nie jest wykonywana. Co gorsze jednak, w lecie bieżącego roku, na skutek

zabiegów państw anglosaskich, sprawa Hiszpanii została w ogóle zdjęta z porządku dziennego Rady Bezpieczeństwa. Nie zostało również wykonane polecenie ONZ o odwołaniu z Hiszpanii ambasadorów i posłów. Argentyna i Brazylia dotychczas utrzymują w Madrycie swych posłów całkiem oficjalnie. W tych dniach rząd paragwajski oznajmił, że nawiązuje stosunki dyplomatyczne z rządem generała Franco. Stan Zjednoczone, Anglia, Francja i inne państwa w miejsce swych ambasadorów i posłów utrzymują w Madrycie pełnomocników dyplomatycznych, którzy prowadzą tam bardzo żywą działalność. Dla bezpośrednich pertraktacji z gen. Franco posyłał się specjalny wysłannicy, w rodzaju osobistego posła prezydenta USA, sławnego Taylora i kardynała Spellmanna.

Towary i dolary

Franco otrzymuje coraz większą pomoc gospodarczą z zagranicy. Rząd francuski, który po decyzji ONZ zamknął granicę z Hiszpanią, obecnie ponownie ją otworzył, a w maju br. podpisał z Madrytem umowę handlową o wymianie towarów na ogólną sumę 25 miliardów franków. Nie-

co później rząd gen. Franco zawarł umowę z państwami bloku sterlingowego, na podstawie której otrzymuje Hiszpania węgiel, bawełnę, gumę, maszyny i wyroby chemiczne. W lecie br. również i Anglia podpisała umowę z Hiszpanią na ogólną sumę 80 milionów funtów sterlingów. Jednocześnie anglosaskie władze okupacyjne zezwoliły na prowadzenie dowolnego handlu pomiędzy Bizonią a frankistowską Hiszpanią.

Wszystkie te jednak obroty handlowe są niczym w porównaniu ze stałymi dostawami, jakie płyną z Oceanu. Kiedy wiosną br. pod presją społeczeństwa rząd

amerykański musiał cofnąć swój zamiar włączenia Hiszpanii w orbitę planu Marshalla, — wówczas Wall-Street znalazła inne wyjście. Po prostu, prywatne firmy i banki amerykańskie udzieliły gen. Franco pożyczki na zakup towarów na sumę 100 milionów dolarów. Jednocześnie rząd amerykański cofnął istniejące jeszcze z czasów wojny wszelkie ograniczenia finansowe, dotyczące Hiszpanii. W ten sposób usunięte zostały istniejące dotychczas bariery handlowe, jak również odmrożone zostały kapitały faszyzmu hiszpańskiego, leżące dotychczas beczynnie w bankach amerykańskich.

Franco i Don Juan

aż nadto przejrzyste, Krwawy ten siepacz chce dać swym adwokatom do ręki jakikolwiek atut, na którym mogliby oni się oprzeć, ażeby nie dopuścić na porządek dzienny ONZ sprawy Hiszpanii.

Mimo tych wszystkich manewrów i kombinacji cały świat wie dobrze jak straszny terror panuje w Hiszpanii, i mimo wszelkich oświadczeń Franco i checi wybielenia go przez jego adwokatów nic nie jest w stanie zmienić faktycznego stanu rzeczy. Z każdym dniem bowiem terror w Hiszpanii coraz bardziej się wzmacnia. W kazamatach więzień hiszpańskich przebywa ponad 150.000 politycznych „przestępców”, których jedyną winą jest to, że są antyfaszystami i nie solidaryzują się z krwawym reżimem Franco. Tylko w pierwszej połowie 1948 roku zostało zamordowanych 117 antyfaszystów. Jest to cyfra oficjalna, bo w rzeczywistości trudno jest sprawdzić ile naprawdę wymordowała falanga gen. Franco.

Uroczysta inauguracja roku akademickiego na U. J. w Krakowie

KRAKÓW. (PAP) W auli Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyła się uroczystość inauguracji 586 roku akademickiego najstarszej polskiej wyższej uczelni.

Na fotelach honorowych zajęli miejsca przedstawiciele władz. Orszak rektorski wkracza na salę poprzedzony przez pedlów, którzy niesą insygnia wydziałów uczelni, za nimi idą dziekańi w togach z różnokolorowymi kołnierzami i łańcuchami dziekańskimi, dalej nowy rektor U. J. prof. dr Teodor Marchlewski w purpurowym płaszczu z groźno stojącym kołnierzem, w asyście zastępcy rektora prof. dr Waltera i prorektorów, prof. dr J. Dąbrowskiego (sekr. PAU) i prof. dr St. Skowrona. Po zajęciu miejsc przez rektorów i prorektorów, zgodnie z wielowiekową tradycją, chór intonuje „Gaude Mater Polonia”.

Mówca stwierdził, iż dekret ten służy interesom całego produkującego, a nie wyzyskującego społeczeństwa. Dekret powiada wyraźnie, że gwarantuje wolność twórczych badań naukowych — ale wolność nauki to nie jest pojęcie równoznaczne z jej nieodpowiedzialną dowolnością.

Dalszą część przemówienia poświęcił rektor Marchlewski zagadnieniu planowania w oświacie, badani naukowych i nauczania, podkreślając m. in. konieczność zerwania z dotychczasowym systemem poszczególnych katedr i zakładów. Polskie zakłady naukowe i katedry, mające pokrewnie zainteresowania naukowe, pracują w zupełnym oderwaniu od siebie, nie uzgadniają swych prac i strzegą nawet żądrośnie systemów, metod, wyników i doświadczeń, robiąc z nich prywatne tajemnice. Nowy rektor U. J. dał wyraz przekonaniu, że zerwanie z tym systemem i utworzenie jednolitych zespołów katedr, o pokrewnych zainteresowaniach naukowych, co w praktyce wyrazi się w tworzeniu instytutów badawczych, rozszerzy zasięg prac, stworzy możliwości, gwarantujące istotny postęp i rozwój placówek i badań naukowych.

Nauka nie jest apolityczna — stwierdza dalej nowy rektor U. J. — Nawet najbardziej praktyczne i techniczne działy nauki wymagają i to dogłębnie i bezkompromisowo naukowej metody postępowania. Dowodem tego są np. wyniki badań w Związku Radzieckim, które przyjmują się w całym świecie naukowym i stanowią trwałą wkład do rozwoju nauki światowej.

Rektor stwierdził w dalszym ciągu konieczność przeprowadzenia na polskich wyższych uczelniach radykalnych zmian w naukowym obliczu niektórych katedr, zwłascza ekonomicznych, rolniczych, spółdzielczych, na katedrach wydziałów prawniczych i wyższych szkół handlowych, które często reprezentują jeszcze czysto kapitalistyczny bądź demoliberalny punkt widzenia.

Dalsza część przemówienia poświęcona była sprawom młodzieży. Rektor U. J. stwierdził stały postęp na drodze upolitycznienia młodzieży akademickiej, a to dzięki pracy ZAMP, który pozyskuje sobie co-

raz większe uznanie na wszystkich odcinkach swej działalności.

Kończąc swe przemówienie nowy rektor U. J. powiedział: Otwierając 586 rok akademicki, wierzę, że będzie on sześć nadeł po linii wiekowych, szczytnych tradycji uczelni, która na przestrzeni niemal 6 wieków swego istnienia była siedzibą postępowej myśli ludzkiej.

Po rektorze — po raz pierwszy w historii Uniwersytetu Jagiellońskiego na inauguracji nowego roku — głos zabrał przedstawiciel młodzieży. W imieniu PPOS, ZAMP i organizacji samopomocowych — prezes Bratniej Pomocy U. J. Gliniński stwierdził, iż młodzież akademicka dotrzyma kroku przodującym masom robotniczym w marszu ku Polsce sprawiedliwości społecznej, ku socjalizmowi.

Poważny etap na drodze do upowszechnienia filmu

WARSZAWA. (PAP). W kinie Palladium w obecności premiera J. Cyrankiewicza i innych członków Rządu, przedstawicieli świata kulturalnego oraz pracowników Filmu Polskiego odbyła się uroczystość z okazji wyprodukowania przez przedsiębiorstwo „Film Polski” pierwszego projektora wąskostanowego (16 mm-etrowego).

Uroczystość zagał necz. dyr. Filmu Polskiego inż. Albrecht, wskazując na osiągnięcia, jakimi poszczycić się może młoda upaństwowiona kinematografia polska. Mówca zaznaczył, że dłużej nad ostatnim jej sukcesem w zakresie fabrykacji sprzętu filmowego, którym jest wyprodukowanie własnymi siłami polskiego inżyniera i robotnika — projektora do filmów wąskostanowych, co ma ogromne znaczenie dla upowszechnienia filmu wśród najszerszych mas.

Z kolei zabrał głos minister Kultury i Sztuki S. Dybowski, który wypunktował wstępnie rolę filmu w upowszechnieniu oświaty w tworzeniu światopoglądu i dostarczeniu godziwej rozrywki. Aby cele osiągnąć, najważniejszym czynnikiem — obok dobrze postawionej

produkcji — jest należyte upowszechnienie filmu. Główną bitwę o ilość i rozmieszczenie kin w Polsce — mówił minister — rozegrał w okresie planu 6-letniego. Ustalono zostały następujące wytyczne do tego planu: Liczba stałych kin ma być podniesiona do 1000, kin ruchomych — do 3.000. Sieć kin szkolnych i oświatowych ma objąć 2.000 aparatów dźwiękowych dla świetlic i klubów oraz 10.000 aparatów niemych i 1000 aparatów do wyświetlania przezroczy. Spowoduje to bardzo znaczny wzrost zastosowania filmu jako środka popularyzacji wiedzy i kształcenia zawodowego.

W realizacji planu upowszechnienia filmu będącym jednym z odcinków bitwy o kulturę o uświadomienie nie klasowe, wyprodukowany po raz pierwszy w Polsce przez Film Polski projektor wąskostanowy odegra poważną rolę.

Seryjna produkcja zapewni, wykonanie w r. 1949 — 500 aparatów wąskostanowych (wobec dotychczas posiadanych 170 w całym kraju). Zapewni to z natury rzeczy szybki rozwój sieci kin w osiedlach i wsiach.

Na zakończenie przemówienia min. Dybowski wyraził uznanie i podziękowanie Filmowi Polskiemu, jego inżynierom, majstrom i robotnikom, po czym w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej udekorował srebrnym Krzyżem Zasługi inż. J. Brzozowskiego i brzożowskiego w Krzyżem Zasługi — ślusarza K. Rączkę.

Z ramienia delegacji Filmu Polskiego dyr. Albrecht wręczył nagrody pieniężne dwunastu inżynierom i robotnikom najbardziej zasłużonym przy produkcji nowych projektorów.

Podkreślił również, że nowo produkowany projektor może być zastosowany zarówno do taśmy niemej jak i dźwiękowej.

Po oficjalnej części uroczystości, odbył się pokaz dwóch wąskostanowych filmów oświeceniowych, wyświetlanych przy użyciu nowego projektora.

Czas skończyć!

Sumienie narodów całego świata domaga się, by raz wreszcie skończyć z krwawym reżimem gen. Franco. Na początku odbywającej się obecnie w Peryżu sesji Organizacji Narodów Zjednoczonych przedstawiciele Polski zażądał zupełnie słusznie wniesienia sprawy Hiszpanii na porządek dzienny obrad ONZ. Spodziewać się jednak należy, że wniosek ten spotka się ze sprzeciwem imperialistów anglosaskich i ich adherentów, którzy nie będą chcieli dopuścić do rozwiązania tej sprawy i ostatecznego jej załatwienia na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych. A sprawa jest ważna, — bowiem frankistowski reżim przedstawia w dalszym ciągu poważne niebezpieczeństwo dla pokoju światowego i międzynarodowego bezpieczeństwa. To ognisko faszyzmu na Iberyjskim Półwyspie musi być jak najrychlej zlikwidowane. Likwidacji tej domaga się jednomyślnie cała demokracja świata, która chce położyć wreszcie kres cierpieniom bohaterskiego narodu hiszpańskiego. (9)

Nie potrzebujemy importować

GLIWICE. (fm) Zakłady Wytwarzania Ogniotrwałych „Gliwice” prze prowadzili pod kierunkiem dyrektora technicznego, inż. Drożdża produkcję próbną wyrobów krzemionkowych z kieleckich kwarcytów drobnokrystalicznych. Rozpoczęcie tej produkcji w skali przemysłowej otwiera dalsze możliwości rozwoju galezi przemysłu, ponieważ przed wojną krajowa produkcja uzależniona była od importu surowca z zagranicy. Wielkie złoża kwarcytów w kieleckim pozwolą na całkowite opanowanie krajowego rynku, przy uzyskaniu wielkiej oszczędności materiałowej. Wyroby kwarcytowe służą do wykładania stropów pieców martenowskich, pieców koksowniczych oraz pieców, w których zachodzą procesy cieplne o charakterze zasadowym i kwaśnym, przebiegające w temperaturze ok. 1800 stopni. Powyższe osiągnięcia w przemyśle materiałowym ogniotrwałych oznaczają całkowite opanowanie produkcji wyrobów krzemionkowych przez Zjednoczone Zakłady Materiałów Ogniotrwałych. Dotychczas w trzech fabrykach zostanie wprowadzona produkcja, a to w Zakł. Wyr. Ogniotrwałych „Gliwice”, f-ce „Stelle” w Chrzemowie oraz f-ce w Skawinie koło Krakowa.

Za przechowywanie broni

Surowe kary więzienia dla współników band NSZ

Rybnik (hp). Sąd Wojskowy na sesji wyjazdowej w Rybniku rozpatrywał sprawę ośmiu obywateli, zamieszkałych w różnych miastach powiatu rybnickiego, u których przed kilku miesiącami w czasie przeprowadzonej rewizji znaleziono ukryte tajne składki broni. Ogółem władze bezpieczeństwa odnalazły kilkadziesiąt karabinów typu Mauser, około pięciu ręcznych karabinów maszynowych, kilkadziesiąt skrzyń różnej amunicji oraz kilka worków granatów i innego sprzętu uzbrojeniowego. Magazyny ujawniono w związku z aresztowaniem 11 członków bandy NSZ, którzy na terenie powiatu rybnickiego byli postrachem ludności. Oskarżeni o przechowywanie broni są częściowo członkami wspomnianej bandy, którzy ujawnili się, nie oddając jednak broni, za co teraz odpowiadają przed sądem.

W toku śledztwa stwierdzono, że oskarżeni byli w kontakcie z innymi bandami NSZ. Zeznania świadków w większości wypadków obciążały oskarżonych. Prokurator w swym przemówieniu określił oskarżonych jako najgorszy element, który nie wykazywał w sposób uczciwy dobrodziejstw amnestii i dlatego zasłużył na najsurowszy wymiar kary, tym bardziej, że żaden z oskarżonych nie okazał skruchy. By wyrok był przestrożą dla innych, prokurator wniosł o karę śmierci dla oskarżonego Kuli, dla innych zaś o surowe kary więzienia, powyżej 10 lat.

Sprzedali smalec jadalny wytwórniom mydła na przeróbkę

Katowice (bb). Niedawno w Mysłowicach została zamknięta z powodu wyrabiania mydła z tłuszczu jadalnego mydlarnia „Lew”. W czasie przeprowadzanych dochodzeń okazało się, że tłuszcz ten pochodził z sosnowieckiego oddziału Spółdz. Spoż. „Społem”. Dostawą tłuszczu zajmowali się pracownicy „Społem” Stanisław Herman oraz kierownik sprzedaży, Ludwik Słota i jego zastępca, Tadeusz Jasiński. W okresie trzech miesięcy sprzedali oni łącznie 1500 kilogramowych puszek czystego, 80 procentowego smalcu konserwowego, z czego 1000 puszek firmie „Lew”, a pozostałych 500 — wytwórni mydła Krawczyńskiego w Chorzowie.

Mydlarnia „Lew” zużyła tłuszcz do celów produkcyjnych, natomiast wytwórnia chorzowska, po stwierdzeniu, że tłuszcz nadaje się do spożycia, część rozdała pracownikom w formie deputatów, a resztę odsprzedała sklepom.

W okresie, kiedy odczuwamy brak tłuszczów na rynkach, postępowanie tego rodzaju zasługuje na szczególne napiętnowanie. Społeczne wychyny pracowników „Społem” znalazły już swój epilog w Komisji Specjalnej. Herman, Słota i Jasiński zostali aresztowani. Czekają ich obóz pracy.

Obrady spółdzielni mleczarsko-jajczarskich

80 milionów litrów mleka w roku 1949 z dostaw własnych naszego województwa

Katowice. (szy) W okresie jesiennym każdego roku na terenie woj. śląsko-dąbrowskiego jest organizowana konferencja gospodarzy członków Oddziału Okręgowego Spółdz. Mleczarsko-Jajczarskich, celem omówienia wszystkich spraw, związanych z działalnością tej instytucji w terenie i podsumowania osiągniętych wyników oraz zaplanowania pracy na rok następny.

I w tym roku, w dniu 4 bm., dużą salę Domu Kultury w Katowicach zapelnili licznie przybyli przedstawiciele spółdzielni terenowych oraz delegaci Centrali, Urzędu Wojewódzkiego, Zw. Samopomocy Chłopskiej, Banku Gospodarstwa Społdzielczego i innych.

Tematem pierwszego referatu, wygłoszonego przez zastępcę dyrektora oddziału okręgowego p. Perke, było naszkicowanie roli spółdzielczości jako wyższej, uspołecznionej gospodarki narodowej, działającej na tle dokonujących się przemian gospodarczych i społecznych, zmierzających ku wyższemu jej formom — socjalizmowi.

Centrala Spółdzielni Mleczarsko-Jajczarskich, służąca tym celom jako uzupełnienie działających już od dawna spółdzielni Zw. Samopomocy Chłopskiej i Spółdzielni Ogrodniczych, powołana została do życia „a podniesienia dobrobytu i kultury wsi, w szczególności uwzględnieniem interesów gospodarstw małorol-

Wsi i robotnikowi

Za spełnienie tego obowiązku jest odpowiadać CSMJ wobec państwa i wsi, oraz reszcy pracujących. W pierwszym wypadku — za przeprowadzenie sprawnego i uczciwego ścigania nadwyżek produkcyjnych wsi, przy najniższych kosztach pośrednictwa, w drugim zaś za dostawę odpowiednich ilościowo i jakościowo artykułów tej branży oraz za sprawny ich rozdział.

Wobec olbrzymich zniszczeń, powstałych na skutek działań wojennych, dochodzących w inwentarzu żywym do 60 procent — odbudowanie gospodarki mleczarsko-jajczarskiej i drobiowej musiało być wzięte w ramach długofalowego planu gospodarczego, zwalczającego wszelką przypadkowość, histerię rynku i spekulację na wsi.

Dyr. Michałowski, kierownik oddziału Okręg. Spółdz. Mleczarsko-Jajczarskich w Chorzowie-Batorym, przedstawił konkretne fakty i cyfry, świadczące, że planowa gospodarka i na tym polu odniosła duży sukces, a choć dalecy jesteśmy jeszcze od zupełnego pokrycia zapotrzebowania, to osiągnięte rezultaty i stale zwiększające się procento-

wo zaspokajanie rynku krajowego z własnych dostaw, pozwalają na duży optymizm.

Sytuacja na rynku mleczarskim

Mimo tak znikomej liczby 198 tys. 805 sztuk pogłowia, znajdującego się na terenie naszego województwa, co stanowi 40 proc. stanu przedwojennego, sytuacja na rynku mleczarskim ulega poprawie dzięki zrozumieniu przez rolników korzyści, jakie osiągają oni przy stałych dostawach mleka do zbiornic spółdzielczych.

Zaplanowane na rok 1948 z 53 mleczarni terenowych dostawy w ilości 34.720.000 l — do dnia 30 września osiągnęły cyfrę 38.778.000 l, co stanowi przekroczenie normy o 11,6 proc. Na rok 1949 przewidziano uzyskanie z dostaw własnych województwa 80 mil. litrów mleka. W roku bieżącym, biorąc pod uwagę ilość posiadanego mleka, moglibyśmy zapewnić jedynie 500 tysiącom ludzi dostawę po 0,25 l na głowę dziennie. Chcąc zaopatrzyć wszystkich mieszkańców województwa, musieliśmy rozdzielić po 0,1 litra. Oczywiście są to ilości stanowczo za małe, ale racjonalne opracowanie terenu i pozyskanie każdej gminy i gromady do współpracy celem ścigania nadwyżek oraz należytego zagospodarowania terenu, umożliwi uzyskanie poprawy sytuacji na rynku w r. 1949.

Sprzedaż mleka

Rodzicielsko i sprzedaż mleka konsumpcyjnego na Fundusz Apro-wizacyjny i wolny rynek prowadzą w okręgu przemysłowym Śląskie

Obóz pracy dla spekulanckich szkodników

Katowice (PAP). Na wniosek Delegatury Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym w Katowicach, skierowanych zostało do obozu pracy przymusowej kilku kupców z wojew. śląsko-dąbrowskiego, którzy we wrześniu br. w czasie niedostatecznej podaży artykułów pierwszej potrzeby swą szkodniczą działalnością powodowali chaos i zamieszanie na rynku żywnościowym Śląska.

Za ukrywanie cukru i odmowę sprzedaży skierowano do obozu pracy na okres 9 miesięcy Henryka Kallza, właściciela sklepu spożywczego w Mechnicy, powiat Koźle, 6-miesięcznym pobycem w obozie pracy ukarano Marię Gryner, właścicielkę sklepu spożywczego w Nysie, zaś na okres 3 miesięcy skierowano do obozu pracy Eberharda Moll, kierownika sklepu spółdzielni pracowników huty „Bobrek” w Bytomiu i Pa-

Niezłomny sojusz polsko-radziecki to bezpieczeństwo i nienaruszalność naszych granic

Młodzież wita z radością zjednoczenie partii robotniczych

Katowice. W związku ze zbliżającym się kongresem zjednoczeniowym partii klasy robotniczej, Zarząd Woj. ZMP w Katowicach wydał odezwę do młodzieży robotniczej województwa śląsko-dąbrowskiego i młodzieży całej Polski.

W dniu 8. 12. 1948 r. — czytamy w niej m. in. — w życiu polskiej klasy robotniczej nastąpi historyczny moment zjednoczenia się ideowego i organizacyjnego, powstania jednej partii klasy robotniczej. Zjednoczona młodzież polska, młodzież z kopalni i hut, postępową młodzież szkolną i wiejską docenia znaczenie tego historycznego momentu. Dopiero demokracja ludowa otworzyła młodzieży bramy warsztatów, kopalni i hut, dała możliwość kształcenia i dokształcania się w wybranym zawodzie. Odsunęła widmo wyzysku, bezrobocia i głodu. Podniosła młodzież na należną jej miejsce pokolenia, decydującego o swojej przyszłości i przyszłości narodu.

Młodzież jest wdzięczna twórcom tego ustroju, klasie robotniczej i masom chłopskim za umożliwienie jej nauki i pracy, za podniesienie jej do zaszczytnego stanowiska budowniczego nowego życia. Z radością wita zjednoczenie się klasy robotniczej, awangardy po-

stępu. Zarząd Wojewódzki ZMP w Katowicach, dla uczczenia historycznej chwili zjednoczenia, wzywa młodzież robotniczą woj. śląsko-dąbrowskiego do wytyczenia wszystkich sił celem przedterminowego wykonania planu gospodarczego i manifestacyjnego przepracowania w dniu 8 grudnia jednej dniówki z przeznaczeniem zarobku na budowę Domu Zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej; a młodzież wiejską i szkolną w okresie przed zjednoczeniem się partii robotniczych wzywa do wzięcia udziału w odgruzowywaniu miast i osiedli śląskich, w zakładaniu wsi samopomocowych, w budowie szkół, domów ludowych, stadionów sportowych, w organizowaniu świetlic, bibliotek i czytelników. Jednocześnie w imieniu młodzieży woj. śląsko-dąbrowskiego wzywamy młodzież całej Polski do uczczenia zbiorową pracą i wysiłkiem kongresu zjednoczeniowego partii robotniczych.

Pomoc dla strajkujących górników francuskich

Racibórz. (fg) Świat pracy w Raciborzu nie tylko śledzi wypadki we Francji, potępia gwałty popełniane na strajkujących górnikach, lecz i spieszy z materialną pomocą dla rodzin i uwieczonych.

Założa Zjednoczonych Zakładów Kokso-Chemicznych Wytwórnia Nr 3 ofiarowała 100 tys. złotych. Pracownicy Fabryki Obrabiarek w Tużni Raciborskiej zadeklarowali pół procent od zarobku miesięcznego. Wreszcie załoga cukrowni „Racibórz” licząca 1.080 ludzi zadeklarowała od każdego pracownika 1 kg cukru premiowego.

Należy przypuszczać, że załogi wszystkich fabryk na terenie Raciborza pójda za tym godnym uznania przykładem.

Polowanie na dziki i lisy

Tarnowskie Góry. (jaw) Od dnia 7 listopada rozpoczynają się codzienne polowania na lisy i dziki, podejmowane przez członków Polskiego Związku Łowieckiego w powiecie tarnogórskim. Polowania odbywać się będą na terenie nadleśnictw: Brynla, Świerkianiec i Zyglnek. Członkowie Polskiego Związku Łowieckiego otrzymują bezpłatne naboję i nagonkę, a upolowana zwierzyna staje się własnością myśliwego. Polowania potrwać do dnia 19 grudnia.

„Tydzień sieroty”

Żądamy powrotu dzieci polskich wywiezionych do Niemiec

Katowice. W Katowicach odbyła się konferencja przedstawicieli Zarządu Wojewódzkiego Chłopskiego i Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci oraz przedstawicieli Związku Samopomocy Chłopskiej, poświęcona omówieniu organizacji „Tygodnia Sieroty” obchodzonego w całym kraju w okresie od 7 do 14 listopada rb. Celem tygodnia jest rozwinięcie propagandy w sprawie powrotu do kraju dzieci polskich, które wskutek eksterminacyjnej polityki okupanta niemieckiego, czy wypadków wojennych znalazły się na obczyźnie.

Około 100 tys. dzieci polskich przebywa dotychczas w Niemczech oraz poważna liczba w innych krajach. Dzieciom tym, mimo usilnych starań rządu polskiego, nie pozwolono wrócić do ojczyzny. Z uwagi na to, że największą grupę dzieci polskich w celach germanizacyjnych zostało wywiezionych do Niemiec ze Śląska i Ziemi Odzyskanych, „Tydzień” ten w województwie śląsko-dąbrowskim jest obchodzony pod hasłem „Żądamy powrotu sierot wojennych z Niemiec”.

W celu przyspieszenia powrotu dzieci, będzie przeprowadzona akcja zbierania wszelkich materiałów, zeznań, fotografii, listów od rodzin względnie krewnych, lub znajomych dzieci, przebywających za granicą. Również w ciągu „Tygodnia” Chłopskie i Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Związek Samopomocy Chłopskiej wspólnie ze związkami zawodowymi i Ligą Kobiet przeprowadzą w zakładach pracy, w szkołach i na wsi pogadanki, informujące o organizacji opieki nad sierotami w Polsce.

Najlepsza cementownia

„Opole — Miasto” otrzymało sztandar

Opole. (cm) W dniu 8. XI. załoga cementowni „Opole-Miasto” obchodziła wielkie święto, bowiem w obecności wszystkich pracowników delegat Naczelnej Dyrekcji Zjednoczenia Fabryk Cementu, dyr. Leszczyński wręczył cementowni sztandar przechodni za najlepsze wykonanie planu produkcji za I i III kwartał br.

Naczelna Dyrekcja ufundowała zeszłego roku sztandar przechodni, który otrzymuje ta z 13 czynnych cementowni, która wykaże się najlepszym wynikiem w produkcji. Cementownia „Opole-Miasto” wykonała roczny plan 9 ub. m., a roczny plan specjalny, nieco wyższy od normalnego, osiągnęła w dniu 5 bm. Jednocześnie załoga zobowiązała się wyprodukować dodatkowo 35.000

ton klinkieru do końca grudnia bież. roku.

Po wysłuchaniu okolicznościowego referatu nastąpiło przekazanie sztandaru przez przybyły poczet sztandarowy cementowni „Szturm” (koło Bedzina) pocztowi sztandarowemu cementowni „Opole-Miasto”. Dyr. cementowni

Nieuczciwy listonosz

Opole. (cm) Przed Sądem Okręgowym w Opolu odbyła się rozprawa przeciwko Józefowi Niewieściowi, lat 25, listonoszowi, zamieszkałemu w Suchym Dońcu, pow. Strzelce, oskarżonemu o to, że w maju 1948 r. nie dopełnił swego obowiązku doręczenia odbiorcom listów zwykłych i poleconych, przez co działał na szkodę interesu publicznego i prywatnego, podrywając zaufanie do agencji pocztowych. Poza tym nieuczciwy listonosz podpisał ob. Piłkita na karcie doręczenia poleconych przesyłek pocztowych.

Sąd, uznając go za winnego popełnienia czynów, skazał go na 9 miesięcy więzienia.

W Raciborskiem

Powiększa się liczba pielęgniarek

Racibórz. (fg) Staraniem pełnomocnika zarządu głównego Polskiego Czerwonego Krzyża, oddział w Raciborzu, zorganizowany został pierwszy kurs siostr pogotowia sanitarnego, którego kierownictwo objął lekarz powiatowy dr Feliks Bratek. Wykłady przeprowadził zespół miejscowych lekarzy, którzy poświęcili bezinteresownie swój czas i wiedzę; za ten czyn obywatelski należy się im publiczne podziękowanie i uznanie. Uczestniczki kursu rekrutowały się poważnie z powiatu raciborskiego i rybnickiego.

Po wyczerpaniu wykładów teoretycznych i odbyciu praktyki w Szpitalu Miejskim w Powiatowym Ośrodku Zdrowia, uczestniczki kursu podały się wymaganiem egzaminowi. Komisja egzaminacyjna, w skład której weszli przedstawiciele PCK na okręg śląsko-dąbrowski oraz kierownik kursu wraz z zespołem wykładowców, uznała 10 uczestniczek kursu jako kwalifikowane siły pielęgniarskie, zdolne objąć stanowisko higienistek w zakładach pracy.

Ruch ludności w Częstochowie

Częstochowa. (a) Z danych wydziału ewidencji Zarządu Miejskiego wynika, że Częstochowa liczyła w dniu 1 listopada 114.899 mieszkańców: 51.061 mężczyzn i 63.838 kobiet. W ciągu października opuściło Częstochowę 648 osób, przybyło zaś do Częstochowy 654 osoby.

Na terenie Częstochowy przebywa obecnie 132 cudzoziemców. W październiku zanotowano w Częstochowie 224 urodzeń i 155 zgonów. Urząd Stanu Cywilnego udzielił w tymże miesiącu 132 ślubów.

Zniżka cen mebli

Częstochowa. (a) Z dniem 2 bm. Centrala Handlowa Przemysłu Drzewnego w Częstochowie obniżyła ceny mebli przeciętnie o 20 proc. Równocześnie wprowadzona została ratałna sprzedaż mebli wolnych zawodów i ludności wiejskiej. Wiadomość ta powitana z wielkim zainteresowaniem przez świat pracy w Częstochowie i ludność powiatu częstochowskiego.

STEFAN ZEROMSKI
W WYDANIU ZBIOROWYM
„CZYTELNIKA”

SYZYFOWE PRACE
Tom VI Str. 247 zł 265.—
P R O M I E N
Tom VII Str. 151 zł 200.—
LUDZIE BEZDOMNI
Tom VIII Str. 371 zł 400.—
URODA ŻYCIA
Tom XIV Str. 395 zł 420.—
WIERNARZKA
Tom XV Str. 155 zł 200.—
NAWRACANIE JUDASZA
Tom XVI Str. 311 zł 360.—
Z A M I E C
Tom XVII Str. 243 zł 265.—
C H A R I T A S
Tom XVIII Str. 362 zł 400.—
PRZEDWIOŚNIE
Tom XIX Str. 342 zł 380.—
DALSZE TOMY W PRZYGOTOWANIU
RAZEM DZIEWIĘĆ TOMÓW zł 2.890.—
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ zł 2.950.—
PRZY WPŁACIE NA KONTO PKO III-4802

KSIEGARNIA SP. WYD.-OSW.
„CZYTELNIK”
KATOWICE, UL. 3 MAJA 12
WYSYŁAMY RÓWNIEŻ
ZA POBRANIEM (wł. 116)

PRACOWNIA BIELIZNY TRYKOTOWEJ
CZESŁAW DĄBROWSKI
Łódź, ul. Narutowicza nr 2

poleca:
KOSZULE MĘSKIE
w dużym wyborze — oraz (3867)
nowe modele bielizny damskiej

Centrala Handlowa
Przem. PAŁ.
zatrudni
inspektorów

pożądane obeznanie z branżą metalową i z kierunkiem wykształcenia handlowego. Warunki do omówienia. Oferty ze szczegółowym życiorysem ewentualnie referencjami należy zgłaszać w Wydziale Personalnym Biura Składów Własnych, Bytom, ul. Kolejowa 2a. (3887)

Woine posady
KTO szuka dodatkowej pracy maszynopisania. Oferty: „Stary dochód” PAF. Katowice, Warszawska 73. 6921d

Posad poszukują
DENTYSTA uprawniony, starszy, doświadczony protetyk, przyjmie kierownictwo protezowni w Ubezpieczalni Społ. lub podobnej instytucji. Miejsowość obojętna. Zgłoszenia: „Przegląd” Katowice pod „Protezy”. 2015g

KUCHARZ rutynowy, pracowity, zdolny i rzetelny, kawaler, pracował w hotelu, restauracji, sanatorium, domu wypoczynkowym, pensjonacie, woli o zar. z Bańkarz Franciszek Gliwice, ul. Warszawska 20 m. 4. 2048g

SEKRETARKA - MASZY- NISTKA szuka posady od 1 grudnia 48 r. względnie od 1 stycznia 49 r. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia proszę kierować do „Dziennika Zachodniego” Katowice pod nr. „6601A”. 6901d

GOSPODYNIA, uczciwa, sprawną pracę do 1 — 2 osób. Oferty: „Przegląd” Katowice pod „11076”. 2059g

ABSOLWENT liceum adm. -handlowego poszukuje jakiegokolwiek zajęcia w Katowicach. Zgłoszenia pod „Absolwent” do Dziennika Zachodniego Katowice. 2076g

SILA fachowa obejmie stanowisko kierownicze do domu wypoczynkowego, prewatorium dla dzieci lub bursy pod względem gospodarczym — administracyjnym. Zgłoszenia: „Przegląd” Katowice Nr. „11103”. 2084g

Kupna
MASZYNĘ do pisania i liczenia kupię. — Katowice, Mariacka 14. 2085g

„O zabawnych kłopotach pani Szpileckowej w czasie słot jesiennych”
dowiecie się z 45-ego numeru
„ŚWIERSZCZYKA”
który ukazał się 7 listopada br. (wł. 123)

ZAKŁADY KOMUNIKACYJNE
m. Wrocław, ul. Słowiańska nr 16
zakupią:
dwie maszyny do dodawania i jedną maszynę do pisania
z wałkiem długości 480 mm.
Oferty prosimy składać do Dyrekcji Zakładów Komunikacyjnych m. Wrocław, ul. Słowiańska 16, do dnia 20. 11. 48 r. 3889

Licytacja
I Urząd Skarbowy w Chorzowie sprzedaje publicznej licytacji w dniu 11 listopada 1948 r. następujące ruchomości:
Emalię białą mieloną, tablice emalowane, cegły i płyty szamotowe, kompresor z motorem elektrycznym, muszle szamotowe, nożyce do cięcia blachy i maszynę do pisania. (3879)

ZARZĄD MIEJSKI W BIELSKU
ogłasza
przetarg nieograniczony
na remont instalacji wodociągowej, gazowej, kanalizacyjnej i urządzeń sanitarnych dla Domu Profesorów przy Państwowym Gimnazjum i Liceum w Bielsku przy ul. Gimnazjalnej.
Podkłady ofertowe nabyć można w kancelarii Miejskiego Wydziału Technicznego, pokój nr 23 za opłatą zł 400,— w godz. od 10—12. Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na urządzenia sanitarne w Domu Profesorów” składać należy do dnia 17. 11. 48 r. do godz. 10. Otwarcie ofert nastąpi w tymże dniu o godz. 11.
Do oferty należy dołączyć kwit Kasy Miejskiej na wpłacone wadium w wysokości 10.000,— zł. Bliższych informacji udziela Wydział Techniczny, pokój nr 23. (3891)

OGŁOSZENIE.
Państwowy Urząd Repatriacyjny Wojew. Oddział w Katowicach, Kobylińskiego 5
sprzeda w drodze przetargu:
4 samochody marki „Albion” 3 t.
1 samochód marki „Morris” 1 t.
1 samochód marki „Chevrolet” 1 t.
Samochody powyższe oglądać można codziennie od godziny 12—15, w garażu PUR w Katowicach przy ul. Wojciechowskiego 18. Oferty należy składać w Dziale Ogólnym PUR Katowice, ul. Kobylińskiego 5, pokój 13, do dnia 25. 11. 1948 r. (3880)
Otwarcie ofert nastąpi dnia 26. 11. 1948 r.

Obwieszczenie o licytacji.
I Urząd Skarbowy w Gliwicach będzie sprzedawał z licytacji w dniu 15 listopada 1948 r. o godzinie 10 — zajęte i zwiezione do składnicy w Gliwicach przy ul. Gomulki 17 — maszyny szewskie, naczynia kuchenne, 1 wóz, maszynę do pisania, kompresor, planino i inne przedmioty. Szczegóły na tablicy ogłoszeń Urzędu Skarbowego (3881)
Naczelnik Urzędu Skarbowego

DYWANY perskie krajowe, naprawa, czyszczenie, kupno, sprzedaż. Hussein Kerim, Katowice, Moniuszka 12, tel. 300-54. 6523d

OBRAZ Szyka kupię. Tysiąc Katowice, Podchorążych 3, tel. 335-35. 2070g

KUPIĘ okazjennie maszynę do pisania, walizkową w bardzo dobrym stanie. Oferty: „Przegląd” Chorzów pod „1014”. 2078g

Sprzedaże
SZELEKI, podwiazki męskie, polecia Pracownia Szelek „Minei” Wrocław, Odrzańska 21, I p. 6473d

SYPIALNIE, jadalnie, gabinety, kuchnie, stoły rozkładane, krzesła, wyściełane, łóżka pojedyncze, zastępy, meble biurowe, polecia Skład Mebli, Katowice, Starowiejska 3. 6544d

SYPIALNIE, jadalnie, kuchnie dobrej jakości, tanio sprzedaje — Szaradowski Katowice, 27 Stycznia 34. 6492d

ZIMNE ognie oraz świetlicę cholewkową dostarcza firma „MERKURY”, Kraków, Stradomska 10, tel. 566-15. 6524d

SOKU wiśniowego 15 ton soku borówkowego (czarnej jagody) 15 ton — oraz inne soki i miąższo do produkcji przetw. owocowych sprzedamy natychmiast. Oferty: „PAR” Kraków, Rynek Gł., 46, dla „4333”. 6586g

SAMOCCHÓD D.K.W. typ D-Lux, stan pierwszorzędny, sprzedam. Tel. 316-89. 1863g

OBRABIARKI, narzędzia silnik dostarcza inż. Sklarzewicz i Ska, Katowice, ul. 1 Maja 1, Tel. 316-69. 1864g

SAMOCCHÓD marki „Tatra” rok budowy 1933 na nowych oponach, bez szlifu cylindrów, okazjennie do sprzedania. Władomość: Telefon 197, Rybnik. 2064g

SPRZEDAM pięć tarczową 110 Volt, powielacz biurowy, ubrania — buty narciarskie męskie — damskie, stan dobry, lampę stojącą gabinetową. Katowice, Jagiellońska 20, m. 3, 13-15. 2065g

BIELSKO-BIALSKIE ZAKŁ. TEUSZCZOWE
w Białej, ul. Andrzeja Pysza nr 42
ogłaszają
przetarg nieograniczony
na dostawę
skrzyń z drzewa świerkowego ewentualnie jodłowego o wym. wewnętrznych 430×340×170 mm z desek nieheblowanych grub. boków 10 mm, czola 12 mm, dno i wieko 5 mm. Skrzynki zbijane kompletnie, wieka osobno wiązane.
Zapotrzebowanie miesięczne ca 20.000 sztuk. Dostawa 1.000 stacja kolejowa Bielsko, bocznicą kolejową własną.
Oferty należy składać w kopertach zamkniętych z napisem: „Przetarg na dostawę skrzyń”. Oferty zostaną otwarte dnia 20 listopada 1948 roku o godz. 12 w Wydziale Zaopatrzenia.
Dyrekcja zastrzega sobie dowolny wybór oferenta, względnie całkowite unieważnienie przetargu. (3883)

UWAGA RZEMIEŚNICY BRANŻY ZDUŃSKIEJ!
Celem zapoznania rzemieślników branży zduńskiej tj. zdunów, kaflarzy, garncarzy, budowa pieców piekarskich i ceramika szlachetna z „Nową Strukturą Organizacyjną Rzemiosła” — Zarząd Wojewódzkiego Cechu Zdunów w Katowicach, zwołuje na dzień 12 listopada br.
Nadzwyczajne Zebranie Informacyjne
które odbędzie się w gmachu Izby Rzemieślniczej w Katowicach, Plac Wolności 12, sala nr 2.
Ze względu na ważność spraw obecność wszystkich rzemieślników prowadzących samodzielną warsztat na podstawie Kart Rzemieślniczych, konieczna i obowiązkowa.
3890 ZARZĄD

ZARZĄD MIEJSKI w ZABRZU — OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY
na dzierżawę miejskich słupów i tablic ogłoszeniowych na terenie miasta Zabrze.
Oferty w zalakowanych kopertach zaopatrzone w napis: „Oferta na dzierżawę słupów i tablic” należy składać w kancelarii Oddziału Gospodarczego Zarządu Miejskiego, pokój nr 203, do dnia 20 listopada 1948 r. godz. 12, po czym nastąpi otwarcie ofert.
Do oferty należy dołączyć kwit wadialny na sumę 1.000 zł. Bliższe informacje oraz warunki techniczne, wykonania umowy można otrzymać w Oddziale Gospodarczym Zarządu Miejskiego w Zabrzu, pokój nr 203 w godz. między 10—12. Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny i ponoszenia z tego tytułu odszkodowania.
Wadła dotyczące nieprzyjętych ofert będą zwrócone najpóźniej w ciągu dni 7 po otwarciu ofert. (3882)

SPRZEDAM barak 9x20 m. Oferty Dziennik Zachodni Bytom pod „Barak”. 2057g

SPRZEDAM człony i inne części wymienione do kotłów żelaznych typu „Strebel” z centralnych ogrzewań ciepłowodnych i parowych. J. Bartnik Mikołów, telefon 217-81. 2072g

HEBLARKI stolarskie mechaniczne w bardzo dobrym stanie sprzedamy. Oferty: „Przegląd” Katowice pod „Rzadzka okazja”. 2075g

MOTOCYKL „Velocette” luksusowy, model 45 r. do sprzedania. Katowice, Kosielski 15, „Motospport” telefon 356-00. 2077g

KILKA mórg pola w Białej-Bielsku (miasto) do sprzedania. Oferty: „Przegląd” Bielsko pod „Pole”. 6630d

SAMOCCHÓD BMW, mało- i litrowy, 4-osobowy, kabrioletowy, po szlifie i wybor trykotyżni sprzedam okazjennie. Zgłoszenia: „Przegląd” Bielsko pod „BMW” lub telefonicznie 30-96. 6632d

ULLMANNA encyklopedię — komplet sprzedam. Marczykajtis, Bielsko, Fabryka Margaryny, 20-52 po 17-let 23-44. 6625d

PARCELE budowlane w Białej-Bielsku do sprzedania. Oferty: „Przegląd” Bielsko pod „Parcela”. 6626d

SPRZEDAM okazjennie samochod marki „Pacard”, rejestracja wydana przez P. K. P. Katowice na nazwisko Ciucka, Aniela, zamieszkała w Gliucholazach. 6614d

ZAGINAŁ wilezur czarny brazylowy podpalany (suka) na ul. Mysłkiej. Odprowadzić za wynagrodzeniem. Katowice, Bratków 5. 2086g

ZGUBIONO zaświadczenie obywatelstwa polskiego No wak Józefa, Jan Erwin Bytom, Wileńska 4. 2075g

ZGUBIONO zaświadczenie obywatelstwa polskiego, za meldowania, oraz zwolnienie z obozu pracy. Sigmund Józef, Wołoszów, pow. Olesno. 2036g

ZGUBIONO w Szopienicach razem z portfelem książeczkę wojskową wydaną przez RKU. Tarn. Górną, zaświadczenie wojskowe i 2 delegacje służbowe. Wicłso Julian, Opatowiec nr. 20, pow. Tarn. Górną. 2087g

ZGUBIONO kartę poborową, zaświadczenie piekarskie i inne dowody Kulz Mieczysław Gołogóg, Krzywa 14. 2063g

Gotówka
MAM 200 tysięcy, oczekuję propozycji. Zgłosz.: „Przegląd” Bielsko pod „200”. 6633d

Mieszkania
1 wzgl. 2 pokoi, komfort, telefon, centrum Katowice do wynajęcia, najchętniej z Przem. Węglowego. Oferty: Dz. Zach. Katowice pod „11084”. 2078g

WILLĘ z dużym ogrodem owocowym w Zabrzu wybudowane na 3 do 4 pokoje w Katowicach. Władomość: Zabrze, „Wiedza” pod „Sołdny”. 6523d

Szkoła Przeposobienia Przemysłowego Nr 15 w Będzinie
zakupi 2 maszyny krawieckie
kl. 16-tej
1 maszynę szewską kl. 29-tej
cylindrowkę z dużym pierścieniem
1 duży magiel ręczny.
Zgłoszenia pisemne należy kierować S. P. P. Nr 15 w Będzinie do dnia 20. XI. 1948 r. lub telefonicznie Nr 716-81. (3894)

ZAKUPIMY:
1. PRADNICE 1,5 — 2,5 KW na prąd stały z regulatorem bocznikowym (ew. z silnikiem trójfazowym na prąd zmienny na wspólnym wale jako przetwornica).
2. SUSZARKĘ PRÓŻNIOWĄ, laboratoryjną ew. półtechniczną.
3. UGNIATARKĘ LABORATORYJNĄ z ogrzew. elektrycznym.
4. AUTOKŁAW KWASOODPORNY, poj. 10 litrów, ciśn. 200—300 atm.
5. POMPE PRÓŻNIOWĄ OLEJOWĄ, laboratoryjną.
6. KATETOMETR, do dokładnego mierzenia długości.
7. NACZYNIA DEVARA, różnej pojemności, z szeroką szyjką.
8. SZALKI PORCELANOWE do spożyczenia.
9. GILZY EKSTRAKCYJNE.
10. AMPEROMIERZE i VOLTOMIERZE na prąd stały.
11. RURY PORCELANOWE i KWARCOWE różnych wymiarów.
Oferty należy nadsyłać pod adresem: Instytut Naukowy Badawczy Przemysłu Węglowego Dział IV Chemicznej Przeróbki Węgla Zabrze 3 — Biskupice, ul. Zamkowa 1. (3885)

PORTRETY
WYMIAR 70 × 50:
Prezydent Bolesław Bierut
Premier Józef Cyrankiewicz
Marszałek M. Rola-Zymierski
Gen. Br. Karol Świerczewski
CENA ZA EGZEMPLARZ ZŁ 120.—
W WYMIARZE 50 × 35:
Prezydent Bolesław Bierut
Premier Józef Cyrankiewicz
Marszałek M. Rola-Zymierski
Karol Marks
Fryderyk Engels
o r a z
Joachim Lelewel
Adam Mickiewicz
CENA ZA EGZEMPLARZ ZŁ 80.—
J. MATEJKA: HOŁD PRUSKI — ZŁ 200.—
p o l e c a
KSIEGARNIA SPÓŁ. WYD.-OSW.
„CZYTELNIK”
KATOWICE, ULICA 3 MAJA 12
PORTRETY TE KSIEGARNIA POSIADA
STALE NA SKŁADZIE W TRWAŁYCH
ESTETYCZNYCH RAMACH. (wł. 102)

Duże magazyny
biura, bocznicą kolejową, w centrum Poznania
sprzedamy
na własność.
Oferty: Biuro Ogłoszeń „PAR” Poznań, Ratajczaka 7 pod 11.109. (3889)

Samochody sprzedamy:
ciężarowe na ropę i benzynę oraz osobowy „Opel”. Zgłoszenia: Wrocław, Rybacka 5 3588

ZGUBIONO zaświadczenie rejestracyjne RKU i zaśw. tymczasowe. Chorzów III, Badura Bernard. 2074g

ZGUBIONO dowód tożsamości konia oraz dowód osobisty wydany na nazwisko Adamczyk Czesław. 2080g

ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU, Bielsko, Świerczek Jan, Bielsko, Sobieskiego 22. 6523d

ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU, Będzin, Nowak Henryk, zam. Mikuszowice Sl. 119. 6629d

ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU, Żywiec, Wala Władysław, Biała, 11 Listopada 33. 6631d

ZGUBIONO kartę rejestracyjną na zakup skórek futerkowych, oraz dowód osobisty, na nazwisko Kozłowski Jan, Bytom, Ryerska nr 11. 2053g

Poszukiwania
KTO z powracających z Rosji wie cośkolwiek o Zbigniewie Chlewińskim prokuratorze przebywającym tam 1941 roku, wiadomości: Chlewińska, Opole, Reymonta 5 6569d

Unieważnienia
UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty na nazwisko Szramowska Małgorzata, zam. Bytom, ul. Mickiewicza nr 27, legitymację PPS nr 276308, leg. tramwajową Bytom, Remiza-Miechów, park nr 6195, leg. Ubezpieczalni Społecznej w Bytomiu, leg. pracy Spółdzielni Spożywców kup. „Miechów”. 2054g

UNIEWAŻNIAM pieczęć Centralnego Zbytu Porcelany, Fajansu i Wyrobów Szklanych, Hurtownia Nr. 3 Wałbrzych. 6615d

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód wydany PKP. Wrocław na nazwisko Florentyna Półtorak, Nierada 6619d

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną RKU Częstochowa, Kierat Franciszek Przy stań pow. Częstochowa 201g

UNIEWAŻNIAM skradzione wszystkie dokumenty osobiste, książkę wojskową wydaną przez RKU Katowice na nazwisko Mrozińska Michał. 2061g

UNIEWAŻNIAM skradzione dnia 6. 11. br. legitymację Ubezpieczalni Społecznej nr 79576 i inne dokumenty na nazwisko Leśniak Stefan, Katowice. 2067g

Różne
FORTEPIANY planina strol. naprawia politurowa na wykonują Bracia Wojtkowiak, Katowice, Słowackiego 12. 6489d

FABRYKA Ozdób Choinkowych przypomnia swoim Klientom o wcześniejsze rezerwowanie zamówień na ozdoby. Zabrze, ul. Sienkiewicza 30 tel. 39-52 (daw. 58) 1891g

Nowe zadania szkolnictwa

Z przemówienia ministra dr. Skrzyszewskiego

Na naradzie aktywu oświatowego PPR, min. dr Skrzyszewski wygłosił obszerny referat na temat zagadnień szkolnych.

Przemówienie min. Skrzyszewskiego podajemy w streszczeniu:

Na wstępie min. Skrzyszewski szczegółowo omówił strukturę organizacyjną szkolnictwa. Z końcem ub. roku szkolnego i początkiem roku bieżącego ustalono nową strukturę organizacyjną szkolnictwa. Przewidywano szkodliwie tendencje rozbudowy szkoły powszechnej 8-klasowej, ostatecznie zwyciężyła teza o 7-klasowej szkole powszechnej i opartej na niej 4-klasowej szkole średniej, czyli o 11-letnim okresie ogólnego kształcenia na stopniu podstawowym i średnim. Przejście od szkoły 8-letniej do 7-letniej pozwala podnieść na wyższy stopień organizacyjny szkoły wiejskiej i tym samym zrealizować jedną z zasad socjalizmu — usunięcie dysproporcji między wsią i miastem.

Wprowadzone zostały zmiany w dziedzinie rozmieszczenia szkół. Dawniej szkoły średnie znajdowały się w większych miastach, co miało na celu ułatwienie dostępu do nich dzieciom klas uprzywilejowanych. Zadanie Ministerstwa Oświaty polegało na tym, aby szkoły średnie zbliżyły do dziecka robotnika i chłopca małego i średniolobnego. W tym celu poważna ilość szkół średnich została przeniesiona do osiedli robotniczych, do małych miasteczek i nawet wsi. Zadanie to nie jest jednak całkowicie rozwiązane. W dalszym ciągu należy zbliżyć szkołę średnią do dzieci ludu, kształcić i wychowywać nowy narybek naukowców i otoczyć go troskliwą opieką i konkretną pomocą. Organizacje partyjne winny pomóc w zrealizowaniu reformy szkół wyższych. Należy przejść do planowej pracy naukowo-badawczej. Szeroko należy stosować marksistowską krytykę produkcji naukowej. Energicznie trzeba podjąć i dokonać reformy szkół wyższych, a przede wszystkim technicznych i rolniczych.

Na odcinku organizacji młodzieżowych, zadania nasze polegają na tym, aby nie hamowały w nich inicjatywy i samodzielności organizacji młodzieżowych, pomóc im w uaktywnieniu i wychowaniu w duchu socjalistycznym młodzieży.

Wychowanie nowego człowieka

Musimy pogłębić w Związku Nauczycielstwa Polskiego przełom ideologiczny, który przejawiał się na jeździe w Poznaniu i na

plenarnym posiedzeniu Zarządu Głównego we Wrocławiu. Wszystkie to sprowadza się do naczelnej sprawy, którą jest wychowanie nowego człowieka w Polsce. W procesie kształtowania budowniczego i patriotę socjalistycznej Polski, szkoła i nauczyciel muszą odegrać jedną z czołowych ról.

W ciągu 6 lat wypadnie nam przeszkolić ok. 20.000 inżynierów i przeszło 1200 tys. robotników. Doceniając w pełni dalszy rozwój nauk humanistycznych, musimy rozwinąć i pogłębić nauki przyrodnicze i techniczne, dotąd niedoceniane, założyć placówki naukowe, laboratoria, pracownie i instytuty dla stworzenia mocnego fundamentu pod rozwój tych nauk.

Przed szkołą, nauczycielem, działaczem oświatowym stoją nowe, olbrzymie i doniosłe zadania. Wystrzegając się błędów przeszłości, twardą nogą staniemy na nowej drodze, wiodącej nas ku postępowi w lepszą przyszłość.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

Tadeusz Suchanek — Katowice. Pomysł swój może Pan zgłosić do braku zainteresowania władz przemysłowych, w Ministerstwie Przemysłu i Handlu, Warszawa — Departament Techniczny, Wilcza nr 69. Kompetentny w tej sprawie jest również Urząd Patentowy R. P., Warszawa, Aleje Niepodległości 188/192, a jeśli chodzi o Pańskie miejsce zamieszkania — Rzecznik Patentowy w Katowicach — ul. Wawelska nr 3 (inż. Stefan Głowacki).

S. Giercyk — Kłodzko. Polska Misja Wojskowa przy Sojusznicy Radzie Kontroli mieści się w Berlinie (Berlin — Charlottenburg, Schlueterstr. 42). Odszukanie krenowego, znajdującego się w strefie amerykańskiej ułatwią Pani również nasze Konsulaty w Monacium i w Frankfurtu n. Menem.

Marian Zenneg — Wrocław. Niestety, nie możemy Panu podać adresu p. Ludwika Cini, tłumacza na język włoski libretta opery Karola Szymanowskiego p. t. „Król Roger”. Adres Ambasady Polskiej w Rzymie brzmi jak następuje: Roma via Virgilio 44.

Józef Grzesik — Tarnów Opolski. Dr Manfred Lachs, wchodzący w skład delegacji polskiej na Zgromadzenie Generalne ONZ, jest dyrektorem Biura Prawno — Traktatowego naszego Ministerstwa Spraw Zagranicznych (M. S. Z., Warszawa, Al. Armii W. P. nr 23).

Jan Morawiec — Kołomyże. Adres Ambasady Brytyjskiej: Warszawa, Al. Róż nr 1. Poselstwo Szwajcarskie, Warszawa, ul. Rakowiecka nr 19. Korespondencję można prowadzić w języku polskim. „Wierny Czytelnik z Rybnika”. Przedstawicielstwo dyplomatyczne Chin w Polsce znajduje się w Warszawie przy ul. Słonecznej nr 3. Przedstawicielstwo Argentyny i Rumunii mieszczą się w gmachu hotelu „Polonia”. W pozostałych sprawach nie możemy udzielić konkretnych informacji.

Stacy Czytelnik — Sporysz pod Żywcem. Do naszych zadań nie należy wskazywanie adresów lekarzy. Wykaz interesujących Pana specjalistów można przeglądać w Okręgowej Izbie Lekarskiej w Katowicach przy ul. Wita Stwosza 16.

Zagadnienie szkolnictwa wiejskiego

Problem szkolnictwa wiejskiego jest trudny do rozwiązania. Do stworzenia nowych form gospodarki rolnej, do spółdzielczości wytwórczej, do podnoszenia poziomu agrotechnicznego i zootechnicznego gospodarki wsi, do jej mechanizacji, do zwycięskiej bitwy klasowej na wsi — należy włączyć młodzież i jej organizacje. Szkoła nie może stać na uboczu tych zadań. Nie wychowa, nie wyszkoli odpowiednich kadr szkółka jedno lub dwuklasowa. Może tego dokonać tylko szkoła, gwarantująca dziecku wiejskiemu dobre przerobienie programu 7 klas.

Ofensywa oświatowa na wsi musi znaleźć odpowiednie odbicie w sześciolletnim planie. Mimo trudności tego zadania, opracowanie planu sześciolletniego w dziedzinie powszechnego nauczania i ofensywy oświatowej na wsi, musi być rozwiązane.

Program nauczania

Obecne programy w nauczaniu były dostosowane do innej struktury organizacyjnej szkoły. Są one często za trudne dla uczniów i zawierają szereg błędów politycznych i ideologicznych.

Obok zadania usunięcia z programów wypaczeń i błędów poli-

tycznych i ideologicznych, należy stanowczo podkreślić potrzebę dostosowania programu szkół do nowego okresu historycznego.

Poważne sukcesy notujemy w dziedzinie zaopatrzenia młodzieży w podręczniki szkolne. Niektóre jednak podręczniki zawierają błędy, których tolerować nie można. W dziedzinie podręczników stoi duże i odpowiedzialne zadanie, a mianowicie opracowanie nowych. Należy wyciągać do tej pracy nowych autorów, którzy wspólnie pracowaliby z autorami starymi i korzystali z ich doświadczeń.

Sprawy personalne

Wielu jest do zrobienia — mówi dalej min. Skrzyszewski — w dziedzinie polityki personalnej. Trzeba znajdować nowych ludzi, wychować ich, pomagać im w rozwoju i kontrolować w konkretnej pracy.

Dyrektor szkoły musi znać swoich nauczycieli i być czynnym wobec elementów obcych. Troskliwą opieką należy otaczać liczne rzesze ideowych nauczycieli bezpartyjnych. Jakże wielu mamy nauczycieli, którzy marzą o tym, aby wychować dzieci w duchu patriotyzmu ludowego i którzy są wrażliwi na krzywdę ludzką. Zadaniem naszym jest dalsze i głębsze upolitycznienie szkoły, nauki i nauczyciela. Postulat ten wymaga podniesienia na wyższy poziom ideologii marksistowskiej kadr oświatowych.

Szkolnictwo wyższe

Przechodząc do spraw wyższej uczelni — mówca porusza braki na tym odcinku pracy. Materiał naukowy, który otrzymują słuchacze wyższych uczelni zawiera dużo błędów i wypaczeń politycznych i ideologicznych. Musimy

Porażka mistrza Śląska Opolskiego

Chorzów. ZKSM Zryw Chorzów rozegrał spotkanie w tenisie stołowym z mistrzem Śląska Opolskiego KS Centrum Bytom. Zwyciężył Zryw 6:3.

Wyniki (na pierwszym miejscu zawodnicy Zrywu): Komandera — Skrzemień 12:18, 13:21, 16:21; Geisner — Matys 21:19, 21:16; Horak — Tomecki 21:11, 21:11; Komandera — Matys 16:21, 21:15, 21:19; Horak — Skrzemień 21:17, 16:21, 21:14; Geisner — Tomecki 17:21, 21:19, 18:21; Komandera — Tomecki 21:15, 21:14; Geisner — Skrzemień 19:21, 21:15, 23:21; Horak — Matys 21:16, 21:15.

Mieszko, Chrobry i WUZ prowadzą w dolnośląskiej klasie A

Wałbrzych (Str). Ostatnia niedziela mistrzowskich rozgrywek w dolnośląskiej klasie A przyniosła szereg niespodzianek, które w rezultacie spowodowały zmiany w układzie tabelki grupy I i II. Najwięksi z nich to przegrana brzeskiej Garbarni z górnika kop. Mieszko, który zwycięstwem tym uplasował się na czele swojej grupy. W grupie II dotychczasowy lider wrocławski IKS uznać musiał wyższość RKS Żarów ulegając mu 0:2 i tym samym oddać prowadzenie w swojej grupie wałbrzyskiemu GZKS „Chrobry”.

Wyniki ostatnich spotkań oraz tabelki poszczególnych grup przedstawiają się następująco:

Grupa I. Mieszko — Garbarnia 3:2 (1:1), Victoria — Dzwierzawka 4:0 (1:0), Pafawag — Julia 4:0 (1:0), Gwardia Wr. 3:1 (1:0).

Mieszko Wałbrzych 7 11 18:9
Victoria Wałbrzych 7 10 20:5
Garbarnia Brzeg 7 10 18:12
Pafawag Wrocław 7 9 18:13
Julia B. Kamień 6 5 10:14
Dzwierzawka Legnica 7 5 13:18
Gwardia K. Góra 7 3 10:21
Gwardia Wrocław 6 0 5:22

Grupa II. Chrobry Wałbrzych — ZKS Wolność Bielawa 2:1 (1:0), RKS Żrów — IKS 2:0 (0:0), Odra — Burza 3:0 (2:0), TUR JG — Lustrzanka 3:1 (1:0).

Chrobry Wałbrzych 7 11 12:12
I. K. S. Wrocław 7 10 25:13
Odra Wrocław 7 9 17:14
TUR Jelenia Góra 7 8 22:24
R. K. S. Żarów 7 7 15:13
Wolność Bielawa 7 6 15:16
Burza Wrocław 7 3 14:21
Lustrzanka Wałbrzych 7 0 11:30

Grupa III. WUZ Len 1:1 (0:1), CPN Goz — Bielawianka 4:1 (1:1), Pionier — CZKS 3:2 (0:1).

W. U. Z. Wrocław 6 8 10:5
C. P. N. Wrocław 6 8 15:10
Bielawianka 6 7 11:11
Nysa Kłodzko 6 7 14:15
C. Z. K. S. Strzelin 6 5 13:12
Len Wałbrzych 6 5 13:14
Pionier Wrocław 6 4 11:20

VII.

Trzęsienie ziemi w Luizjanie.

Owego dnia — było to 11 listopada, o godzinie 1 w nocy — w Nowym Orleanie dał się odczuć gwałtowny wstrząs. W dzielnicy murzyńskiej zważyło się kilka domów drewnianych; ludzie w popochu zaczęli wybiegać na ulice, wstrząs jednakże już się nie powtórzył. Przecielał tylko szalony huragan, krótkotrwały cyklon, który powybił szyby i zerwał szereg dachów w dzielnicy murzyńskiej. Kilkadziesiąt osób zostało zabitych. W parę chwil po tym spadł gwałtowny, błotnisty deszcz.

Kiedy straża pożarna w Orleanie ruszyła w najbardziej poszkodowane dzielnice miasta, zagrały gęsto aparaty telegraficzne, niosąc depesze z Morgan City. Plaquemine, Baton Rouge i Lafayette: „SOS! Przyslijcie kolumny ratownicze! Trzęsienie ziemi i cyklon zmiotły pół miasta! Tamy na Mississipi grożą pęknięciem! Wysyłajcie natychmiast saperów, ambulans i wszystkich zdolnych do pracy mężczyzn!” Z Fortu Livingstone nadeszło lakoniczne pytanie: „Halo, czy u was tam także tak krąży?” Zaraz potem przyszła depesza z Lafayette: „Uwaga, uwaga! Najciężej dotknięta jest New-Iberia. Połączenie pomiędzy Iberią i Morgan City przerwane. Trzeba tam wysłać pomoc!” Z kolei odezwał się telefon z Morgan City: „Nie mamy połączenia z New-Iberią. Zdać się, że uszkodzona jest szosa i linie telefoniczne. Trzeba wysłać okręty i samoloty do Vermillion Bay! Nam pomocy nie potrzeba. Mamy około trzystu zabitych i stu rannych.” Telegram z Baton Rouge zawierał dane: „Mamy wiadomości, że najpoważniej uciertała New-Iberia. Pomoc skierować bezpośrednio. Potrzeba nam tylko robotników, tamy grożą pęknięciem! Robimy, co możemy!” I znów rozkrzyczały się telefony: „Halo, halo! Tu Shreveport, Natchitoches, Alexandria... Wysyłamy pociągi ratownicze do New-Iberii... Halo, halo, tu Memphis, Winona, Jackson... Wysyłamy pociągi wiało. Nasze auta wiozą ludzi w kierunku na tamę Baton Rouge... Halo, halo, tu Pascagoula. U nas paru zabitych. Czy nie potrzeba wam pomocy?...”

Wszystkie wozy straża pożarnych, ambulans i pociągi ratownicze poszły w kierunku Morgan City—Patterson—Franklin. O godzinie czwartej nad ranem nadeszły pierwsze dokładniejsze informacje: „Trakt pomiędzy Franklinem a New-Iberią, siedem kilome-

Po skończeniu rundy jesiennej AKS i CHROBRY prowadzą w lidze szczypiorniaka

Katowice. — W momencie kiedy koszykarze rozpoczęli walkę o mistrzostwo, szczypiorniści zakończyli rundę jesienną. W zasadzie dotychczasowe rozgrywki miały spodziewany przebieg i do żadnych specjalnych niespodzianek poza zwycięstwem katowickich akademików nad Cracovią nie doszło.

W grupie pierwszej prowadzi tegoroczny mistrz Polski AKS,

mając o jedną grę więcej od swego najgroźniejszego rywala katowickiej Pogoni. Katowiczanie zaimponowali nie notowanym na boiskach wynikiem, pokonawszy Tęczę 18:0. Dalsze miejsca okupują AZS Katowice z 2 punktami oraz Cracovia i Tęcza Katowice — bez punktów. Jeżeli spółdzielcy nie wykorzystają racjonalnie przerwy zimowej, powtórzy się prawdopodobnie historia ub. roku z tą tylko różnicą, że teraz trzeba się będzie pożegnać z ligą.

W drugiej grupie prym dzierży wicemistrz Polski, groszowicki Chrobry przed opolską Leopolią. Według wszelkiego prawdopodobieństwa kolejność ta utrzyma się do końca rozgrywek. Dalsze za-

spół. reprezentują wyrównaną klasę i kwestię, kto pożegna ligę w tej grupie rozstrzygną one w bezpośredniej ze sobą walce.

Kurs sędziów lekkoatletycznych

KATOWICE. — Śl. OZLA zawiadamia, że egzamin na sędziów lekkoatletycznych odbędzie się w czwartek 11 bm. o godz. 18 w świetlicy ZZZ przy ul. Kościuszki 1 Iip. w Katowicach.

Wszyscy działacze lekkoatletyczni, którzy nie mają dotychczas legitymacji sędziowskich i nie poddawali się egzaminowi mają możliwość wykorzystania okazji, złożenia egzaminu i załatwienia ewent. spraw w sekretariacie WSS Śl. OZLA.

Niespodziewana porażka Kruży Szczecin — Pomorze 9:7

Szczecin. W niedzielę rozegrany został w Szczecinie międzyokręgowy mecz bokserski, który zakończył się zwycięstwem reprezentacji Szczecina nad Pomorzem w stosunku 9:7. Niespodzianką spotkania była porażka Kruży z Moźdzynskimi. Pozostałe walki stały na przeciętnym poziomie.

Techniczne wyniki walk: w muszej minimalne zwycięstwo punktowe odniósł Licau (P) nad Zdziennickim (S); w koguciej — młody Bargiel pokonał na punkty

Kowalewski (P); w piórkowej Moźdzynski (S) wypunktował Krużę (P); w lekkiej — Sadowski (P) pokonał na punkty Piotrowskiego (P); w półśredniej Palinski (P) zwyciężył przez techn. k. o. (P) zwyciężył przez techn. k. o. w w drugim starciu Wilmana (S); w średniej Kaczorowski (S) zwyciężył Zalewski, który został zdyskwalifikowany w drugim starciu; w półciężkiej Wierzbowski (S) nie rozstrzygnął spotkania ze (S) nie rozstrzygnął spotkania ze (S) w ciężkiej Zmorzynski (P) wypunktował Rutkowski (S).

KAROL ČAPEK Ułalka z Salamandrami

66)

Nie łatwo zresztą żądać także rozbrojenia od państwa, które nie jest przekonane, czy inne mocarstwo morskie nie uzbraja potajemnie swoich salamander i nie podwyższa tym samym swego potencjału wojennego — na szkodę sąsiadów. Także żadne państwo — czy kontynent nie może zmusić swych salamander, by przeniosły się gdzie indziej — dlatego po prostu, że równocześnie w sposób bardzo niepożądany zmniejsziliby zbyt własnych produktów rolniczych i wyrobów przemysłowych, a powiększyły siły obronne innych państw lub kontynentów. Takich i podobnych zastrzeżeń — których słusność każdy człowiek rozsądny musi uznać — wysunięto bardzo wiele.

Mimo to jednak pamflet „X przestrzega” miał swoje poważne następstwa. Niemal we wszystkich krajach świata zaczął się szerzyć masowo ruch antysalamandryczny; zakładano związki zwalczania salamander, kluby antysalamandrytów, komitety dla obrony ludzkości i cały szereg podobnych organizacji. Delegacja salamander, przybyła do Genewy na 1213 posiedzenie Komisji dla Badania Kwestii Salamander, została czynnie znieważona. Na płotach drewnianych, odgradzających wybrzeża morskie, ukazały się pełne pogrozek napisy: Śmierć salamandrom! Precz z salamandrami! itp. Często były wypadki kamienowania salamander. Za dnia już nie próbowały one nawet wysuwać głów z wody. Na razie jednak z ich strony nie było żadnych przejawów protestu ani prób odwetu. Stały się jedynie niewidzialne — zwłaszcza za dnia. Ludzie, zaglądający za płoty salamander, mogli dostrzec jedynie gładkie i monotonicznie szumiące morze.

— Patrząc — powiadali wówczas z nienawiścią — te potwory wcale się już nie pokazują!

Nagle w ową, groźną ciszę, wtargnęło jak grom tak zwane TRZĘSIENIE ZIEMI W LUIZJANIE.

Prenumerata miesięczna z odbiorem na miejscu w Katowicach 120 złotych — z przesyłką pocztową 135 złotych — z odnośnikiem do domu 170 złotych — PKO Katowice III-4950
Dział Ogłoszeń: Katowice, ul. 3 Maja 12, tel. wewn. 03. — PKO Katowice III-4830

Redaguje: Kolegium Redakcyjne. Redakcja: Katowice, ul. Młyńska 9 tel. centrali Spółdz Wyd. Ośw. „Czytelnik” 309-73; wewnętrznym: sekretariat 001, kronika 003 telefon nocny 005, wyd. „Wieczór” 006, dział sportowy 007, naczelny redaktor 311-84. — Rekopisów nadesłanych nie zwraca się. — Przyjmowanie stron między godz. 11-12 codziennie. — Administracja Wydawnictw: Katowice, ul. Młyńska 9 tel. wewnętrznym: kierownik 009, dział pism 001. Za dział ogłoszeń redakcja nie bierze odpowiedzialności. — Wydawca: „CZYTELNIK”. Katowice, ul. 3 Maja 12, drukarnia Nr 9 Sp. „Czytelnik”, Katowice, ul. 3 Maja 12, tel. wewn. 08

(Ciąg dalszy nastąpi)